

SÖKAREN

1988 ÅRGÅNG 25

NR 7

PRIS 20:00 inkl. moms

Matkultur i Nya Tiden: vegetarism.

Tidskrift för
Kultur och livsvärden
i en ny tid

Nr 4

Nya tidsåldern en kärlekens era?

The love seekers... kärlekssökarna — är de en förtrupp till den nya tidsåldern? Det frågade jag i Sökaren nr 9, 1972, och fortsatte:

De finns som grupper och enskilda personer, spridda i världen men mindre kanske som organiserade med bestämda mål än som individer med starka tendenser till förnyelse av människan, till skapande av ett kärlekens livsmönster att följa. Love seekers... de har ett ljus inom sig, de svarar med glädje och entusiasm på kärleksimpulser, ömhetstankar, och det föds något inom dem, det brister ut som en mognad i skönhet och visdom. De sänder ut levande tankar, och de lever ut kärleksidén i sitt eget liv, var och en efter sina egna unika möjligheter.

De ger en vision av en ny tidsålder, en kärlekens era. De är människor som går ut ur självskhetens kyla in i kärlekens värme, bildande en broderskapskedja, som omfattar hela världen.

Kärlek är för dem att acceptera alla människor som de är och se dem som sköna, underbara; det är att i välvillig omtanke intressera sig för andra; det är vi-tänkandets väg, ett alternativ till det negativa, destruktiva, som alltför länge dominerat människornas liv och skapat nöd och död.

The love seekers är de vackraste människorna. Ljuset och glädjen inom dem fyller dem med skönhet, som lyser. De vill gå hand i hand in i den nya tidsåldern i total kärlek, öppna och känsliga. Omkring sig bygger de en atmosfär av ömhet och tillgivenhet, där kärlekens krafter, och även den vänliga beröringens magi, stärker själen och glädjerik omtänksamhet skapar trivsel för alla.

De öppnar samvarocentra, ömhetscentra, samlade kring kärlekens idé i välvilja och godhet. De har ingen gemensam religiös eller politisk grund. Vad som sker med dem är ett

glädjerikt mognande, där en ny syn på människan tar form. Ordet du är mer älskat än jag; vi används mer än de och ni. De ger kärlek och får kärlek tillbaka. Deras röster är mjuka, liksom de är i hela sitt uppträdande, sitt sätt att vara. De har gjort den viktiga upptäckten att kärlek är ett väsentligt behov hos dem själva och andra och att dess utförande i handlingar skänker sann tillfredsställelse.

"Kärlekssökarna" var den andra artikeln i Sökaren som tog upp New Age. (Den första var en intervju med P A Atterbom om bland annat Findhorn, i numret innan.) Något jag läst i någon engelskspråkig tidskrift av New Age-, alternativ- eller undergroundkaraktär hade tydligen inspirerat mig. Texten är väl en blandning av iakttagelse och vision.

Sven M

Kultur och livsvärden i en ny tid

En tidning i tidningen

Nr 4, 1988

SM: Nya tidsåldern — en kärlekens era?	2
SM: Vegetarism — den nya tidens kostform	3
Med SISU mot framtiden	4
Sten Lundgren: Ett ensamt träd — och miljoner...	6
Peter Einarsson: "Bara amatörerna kan rädda mångfalden"	8
Ett alternativ till krig: civilmotstånd	13
Assagiolis psykosyntes	14
Bengt Friberg: Problemlösning i den nya tidsåldern	16
New Age i Sökaren 1972	18

Vegetarism den nya tidens kostform

Av tradition äter de flesta västerlänningar kött, fisk och ägg i riklig mängd. Men en del är vegetarianer. Inte minst bland New Age-folket har vegetarismen stor utbredning.

För många vegetarianer har den köttfria dieten sin grund i ett etiskt ställningstagande: de tar avstånd från dödande av djur. Detta är fint och riktigt. Men det finns även andra skäl för vegetarism. Ett är den rådande svälten i världen.

Frances Moore Lappé skriver i sin bok *Diet for a Small Planet* att det 1969 gick upp för henne att hälften av den odlade arealen användes till att föda upp boskapen och att av sju skålpund fodersäd och sojaböner, som gavs åt kreatur, fick vi tillbaka i genomsnitt endast ett skålpund kött på tallriken.

Hon insåg också att köttätare konsumerar onödigt mycket protein och att en stor del därav går förlorat, ef-

tersom kroppen inte kan lagra protein, vidare att det går åt mycket mera energi för att producera köttföda jämfört med vegetarisk föda.

Ur världsekonomisk synpunkt är alltså vegetarism att föredra. Om vegetarismen spreds över hela världen, skulle den odlingsbara jorden mycket väl räcka till mat åt en betydligt större folkmängd än jordens nuvarande — och dessutom skulle människorna bli friskare, inte minst i de industrialiserade länderna. Vegetarisk kost är ju hälsokost.

Det är otvivelaktigt så att vegetabilier är rätt föda för människokroppen, som är byggd för sådan föda. Våra förfäder långt tillbaka i tiden har huvudsakligen varit vegetarianer.

Vegetarism ökar också den kulinariska glädjen på jorden, ty vegetarisk föda är god.

Sven M

Redaktör
Sven Magnusson

Med SISU mot framtiden

Sociala uppfinningar höjer livskvaliteten

Svenska Institutet för Sociala Uppfinningar, SISU, bildades i Stockholm våren 1987.

Sociala uppfinningar — vad är det?

I ett informationsbrev från SISU får vi veta att en social uppfinning kan vara en ny, fantasifull lösning på ett socialt problem eller ett otillfredsställt socialt behov, ett nytt sätt att förbättra livskvaliteten, en ny modell för mänsklig samexistens, en ny organisatorisk struktur, en ny kombination eller tillämpning av redan existerande lösningar.

Genom att vara kreativa på det sociala området kan vi enligt SISU bidra till att förbättra vårt och andras liv — och inte minst frigöra oss från känslor av maktlöshet.

Med uppfinningar brukar vi ju mena tekniska uppfinningar. Cykeln, bilen och dammsugaren är tekniska uppfinningar. Men mänsklig kreativitet kan även ta sig andra former. Skolsystemet, folkpensionen och daghemmen är sociala uppfinningar — resultat av att människor sett brister, fått idéer och tagit ansvar.

Med litet eftertanke inser vi hur viktiga sociala uppfinningar är.

SISU vill finna former och medel att föra ut sin idé om de sociala uppfinningarnas betydelse i samhället så att många uppfinningar kan göras och användas till gagn för människor.

SISU vill göra samhället bättre. Och det behövs, för visserligen har mänskligheten på många sätt lyckats förbättra sina villkor och sin livskvalitet, men det finns fortfarande en mängd brister i vårt och andra samhällen — allt ifrån världsomspännande missförhållanden, som rör naturens liv och kommande generationers överlevnad, till mer småskaliga problem, som gäller vårt arbete, vår när-

miljö, vårt boende, våra mänskliga relationer.

Förebilden till SISU är Institute for Social Inventions i England, en organisation som verkar sedan några år tillbaka. Den har fört ut idén om det sociala uppfinnandet i vida kretsar och bidragit till att initiera positiva förändringar i samhället. Det kan räcka med en idé nerskriven på ett vykort till institutet! Människor i alla åldrar och med skiftande bakgrund inspireras att finna och förverkliga lösningar på små och stora sociala problem — att göra sociala uppfinningar.

Liknande organisationer finns i Holland och Danmark.

SISU vill bli ett svenskt centrum för idéer på det sociala området. Man vill samla kunskap om människors problem och ge förslag till lösningar. Man vill engagera kunniga medarbetare som kan bedöma och utveckla olika förslag. Man vill sprida goda idéer, skapa kontakt mellan sociala uppfinnare och med myndigheter och massmedia.

Ett exempel på en social uppfinning är en förmedling, där pensionärer erbjuder sig att sitta barnvakt. Samhället utnyttjar pensionärerna dåligt. Detta leder till ensamhet och är slöseri med resurser. I Göteborg finns en agentur som kopplar samman ensamma äldre människor med unga barnfamiljer. Det började med två anslag på tavlor: "Vill du (pensionär) sitta barnvakt då och då så att unga föräldrar kan få komma hemifrån? Hör av dig till..." samt "Vill du (ung familj) att en erfaren äldre människa sitter barnvakt hos er litet då och då? Hör av er till...". (Kristin

Carlsson, 040-874 64.)

Ett annat exempel är en stiftelse, Institutet för framtiden, IFF, som bildades 1982 som en sorts plantskola för ungdomar som "hamnat i farozonen". Utgångspunkten är alltid vad ungdomarna själva vill syssla med; sedan försöker man leta sig fram till en bärkraftig idé, där IFF under några år kan hjälpa till med exempelvis råd och administration. IFF har startat ett antal projekt, några med ungdomar, andra på ren kommersiell basis för att finansiera den ideella verksamheten. IFF samarbetar också med två behandlingshem för att vid behov kunna erbjuda psykisk och fysisk behandling. (IFF, Box 4008, 141 04 Huddinge.)

Kärngårdarna är en annan social uppfinning. De är ett projekt för att bidra till mindre sårbarhet i samhället och för att bevara hotade livsvärden. Upphovskvinnan Anna Horn beskriver projektet så här:

"Vårt samhälle blir allt mer sårbart i sitt beroende av specialisternas och den stora skalans teknik, av energi i dess många former, av ett tätt trafiknät, av globala spänningar m.m. Samtidigt går en kultur, framvuxen under årtusenden, snabbt in i glömska, en kultur som av naturliga skäl hade stort överlevnadsvärde. Den lever ännu kvar på många av de mindre gårdarna, de som nu rationaliseras bort av kortsiktigt ekonomiska skäl.

Vi har aldrig satt något värde på denna överlevnadskultur, denna mångsidiga förmåga till självbärgning, grundad på kunskaper, erfarenheter och fiffighet — utom i form av en värdefull hobby. Genom att värdera den, ge den status och mänsklig ekonomi vinner hela samhället i både psykisk och fysisk trygghet.

SISU

Ett parallellsamhälle kan ges möjlighet att växa fram och återskapa den förlorade balansen mellan stad och landsbygd.

Vi kan lägga ut många verksamheter på dessa överlevnadsgårdar — *kärngårdar*. Tex lägerskoleverksamhet, utbildning i hantverk, odling, djurskötsel. Många kan här få möjlighet att uppfinna och pröva energisnål, lagomskalig teknik. Pensionärer och arbetslösa kan vinna uppskattning för sin erfarenhet och handskicklighet. Semestrande och ungdomar i vapenfri tjänst kan finna meningsfull sysselsättning på kärngårdarna. Utbildningen i frivilligt civilförsvaret skulle på kärngårdarna kunna breddas till ett försvar även för vardagens kriser. Hembygdsvärden kan få liv och naturvärden bli en självklarhet. Många kan på kärngårdarna hitta nödvändiga andningshål i tidens allt snabbare ström."

Idag finns i Sverige cirka 40 kärngårdar och idén sprider sig, bland annat genom organisationen Framtiden i våra händer. (Anna Horn, Lilla Fredsberg, 171 71 Solna.)

Ett par nya spel "att växa med" är också sociala uppfinningar. Det ena heter Livsstil och har utarbetats i Sverige av Leif Drambo. Det andra har namnet The Transformation Game och kommer från Findhorn i Skottland.

Bakom Livsstil ligger tanken att "alla kan bli skapande krafter i samhällsutvecklingen och aktivt utforma sina egna liv på ett meningsfullt sätt". Det är ett diskussionsspel, inte ett konkurrensspel. Det stimulerar social fantasi och kreativitet. Det tränar förmågan att välja mellan olika alternativ och att kunna föreställa sig olika framtider — detta säger Leif Drambo, som gjort spelet efter en idé från World Future Society. Lämplig ålder är 14 år och uppåt, och speltiden är minst två timmar. Spelet kostar 290 kronor plus moms och frakt och går att beställa från Effekta, Box 3445, 162 03 Vällingby.

The Transformation Game är ett spel för personlig utveckling/grupputveckling. Det finns än så länge endast på engelska. Man skall spela under handledning — ungefär som i en studiecirkel. Rekommenderad minimiålder är 16 år. Speltiden är minst 2–3 timmar. Informationer kan lämnas av Inga Deland, Nockeby Backe 27, 161 42 Bromma.

En annan social uppfinning är det internationella Hungerprojektet (Box 187, 101 22 Stockholm). I det deltar fem miljoner människor, som menar att det nu är dags att avskaffa världssvälten. De påpekar att fler människor har dött till följd av svält under de senaste sex åren än i alla krig, revolutioner och folkmord

Det finns en nödvändig sorts galenskap: att tro att just du kan förändra världen.

Bernt Rosengren

under de senaste 150 åren. 24 människor dör av svält varje minut — detta trots att världen redan idag producerar långt mer mat än som behövs för att mätta hela världens befolkning. Målet är att avskaffa svälten till år 2000.

Ännu ett exempel på sociala uppfinningar: Quo Vado är en internationell grupp som skall börja bygga ett ekologiskt samhälle i Kanada. Samhället skall bestå dels av en barnby för föräldralösa barn från krigsområden, dels av ett utbildningscenter för höga chefer. Dessa två grupper skall lära av varandra i en kärleksfull och stödjande miljö, är det tänkt.

Källor: Meddelanden från SISU, Urvädersgränd 11, 116 46 Stockholm. Tel 08-40 32 66.

Svenska
INSTITUTET
FÖR
SOCIALA
UPPFINNINGAR
(SISU)

Templepriserna

Människor som arbetar oegennyttigt har kommit att betraktas som något suspekta, kanske dumma — även om de ibland får Nobels fredspris, som t.ex. Moder Teresa. Men det är kanske hos dessa människor som nyckeln till vårt samhälles överlevnad kan finnas. Så resonerar ett amerikanskt institut, *Institute for Noetic Sciences* i Kalifornien. Institutet har ett forskningsprogram om oegennyttighet (altruism) och delar dessutom ut årliga priser, Templepriserna. Till 1987 års tävling inkom nästan 200 förslag.

Priserna för 1987 gick till Francis Joseph Brennan, Mildred och Glen Leet, Alice Harris och Bruce Ritter.

Francis Joseph Brennan har jobbat i över 40 år med att förbättra livet för alkoholister m.fl. mycket fattiga grupper i San Francisco. Listan över hans framgångar är mycket lång. Han får priset inte minst för att han besitter "en unik förmåga att inspirera människor med mycket olika förutsättningar att samarbeta". Hans arbete bygger i allt, stort som smått, på kärlek och respekt.

Paret Leet har som mål inget mindre än att avskaffa fattigdomen i hela världen. Bl.a. har de startat och drivit en kampanj för att stödja kollektiv småföretagsamhet i tredje världen genom att ge 100 dollar till grupper om fem personer eller flera som vill starta något tillsammans. Programmet startade 1979 och har hittills stött över 4000 företag i ett 90-tal länder.

Alice Harris har med sin enorma utstrålning av kärlek och hopp gjort underverk för att förvandla ett av Förenta staternas värsta slumområden (Watts i Los Angeles) till en någorlunda beboelig miljö. Hon har arbetat genom invånarnas självrespekt och självtillit, med utbildning (speciellt för tonåringar) och många andra insatser.

Bruce Ritter, katolsk präst, förvandlade sitt eget liv när han år 1968 predikade om behovet av att stödja de fattiga och blev uppmanad att leva som han lärde. Det har han gjort sen dess, vilket bland annat resulterat i hem med stöd och utbildning för hemlösa ungdomar i sex städer; hemmen tar emot cirka 20 000 ungdomar per år.

Institute for Noetic Sciences ger ut en kvartalstidskrift samt en medlemstidning.

Ur Brev 3, mars 1988, från SISU.

PLANTERA ETT TRÄD

Ett ensamt träd — och miljoner...

Sten Lundgren

Du åker bil genom öknen. Mil efter mil. Ingen har åkt före och rört upp damm. Plötsligt upptäcker du en sak: Vindrutan är ren som om du kört genom ett svenskt vinterlandskap.

Inga fläckar efter krossade insekter. Inga tecken på att något liv kommit i din väg. Landskapet är dött.

Men vid horisonten ser du ett ensamt träd. Du stannar i dess skugga. Där är marken grön.

Och så hör du plötsligt svirrandet av otaliga insekter. Du ser och hör fåglar inne i trädets krona.

Mitt i dödens landskap finns en ö av liv.

Det ensamma trädet är ett ekologiskt system i miniatyr.

Du ser ut över ökenlandskapet. I tankarna multiplicerar du det här trädet

med en miljon. Med tio miljoner.

Du ser den bruna marken bli grön. Du ser människor och djur som lever i skogen och i dess närhet. I gläntorna finns små jordbruk där majs och bönor får lä och skugga av träden.

Och du ser hur regnet kommer tillbaka. Det som så sällan fallit över ökenlandskapet.

Och du tänker på vad du en gång hörde om Botswanas valuta. I det ökenlandet har man samma ord för regn och för pengar. Pula. Varje droppe är en dyrbarhet. Men regn faller så sällan där skog saknas.

I Indien går du en dag genom Dera Bhagirath, den fattigaste av byar. Där finns bara en rik man. Han heter Shiri. Han haret mangoträd! Det kan ge tusen kilo

frukt under goda år.

Shiri och hans familj behöver aldrig svälta. Om andra grödor slår fel har de alltid frukt att äta.

I rad står lerkrukor i ett rum innanför köket. Du får smaka av innehållet i en av dem.

Du känner inte igen mangosmaken. Är frukten jäst eller är den konserverad enbart med starka kryddor?

Det spelar ingen roll. Den bränner som ett fackeltåg genom halsen.

Din strupe är inte van. Men Shiris barn mumsar glatt.

Mangoträdet är deras amma. Det håller dem vid liv.

Hemma i Sverige ser du ett TV-program från en svältande by i Bolivia. Männenn har grävt en grop i marken för att hitta vatten. Det har inte regnat på två år. All skörd har slagit fel. Folk dör av hunger. Först barn och gamla.

Men nere i jorden finns vatten. Träd skulle kunna växa, fast andra grödor torkar bort.

Och du tänker på att du aldrig ser träd på bilder som visar svältdrabbade länder och människor.

Där det är nära till skogen är det långt till svälten. Den artrika skogen är som ett skafferi.

Plötsligt inser du — om du inte gjort det för länge sen — att träd kan rädda liv.

Träd som bär frukt. Träd som har ätliga blad. Träd som binder matjorden så att den inte blåser bort eller sköljs bort när regnet kommer. Träd som kvävegödselar den mark de växer i. Träd som binder fuktighet i marken. Träd som ger ved och byggnadsvirke. Träd som ger hägn åt bär och svampar och ätliga örter. Skogar som ger mat till boskap och vilda djur. Skogar som...

Du läser att Etiopien, som en gång var skogklätt, nu förlorar en miljard ton av sin matjord varje år. Den blåser ut i havet därför att inga trädrötter binder den.

Folk dör av svält. Hjälpinsändningar kan bara rädda en bråkdel. De är ingen hjälp på lång sikt.

På lång sikt är det bara träd som hjälper.

Du beslutar dej — äntligen — för att ge de pengar du inte behöver, till trädplantering i skoglösa länder. Att uppmåna alla i din omgivning att delta i räddningskampanjen.

För jordens skull. För mänsklighetens skull.

För dina barns och dina barnbarns skull.

Framtidsskogen

Vi människor kan aldrig klamra oss fast vid en kal planet. Du ser det helt klart. Och du är glad för att du ser det. Det är sent. Men du har vaknat. Och du ska inte somna om. Det lovar du dej själv.

Återgivet från tidskriften Ny livsstil (Västmannagatan 34, 113 25 Stockholm) nr 1, 1987.

Vill du bidra till framtidsskogar kan du sätta in pengar på Stiftelsen Framtidsskogens postgiro eller köpa trädkort, brevmärken, dekal...
Ange dina önskemål på postgirotalongen. Gåvogram finns att ge bort. Mer information från

Framtidsskogen
Fjällgtatan 23A
116 45 STOCKHOLM
Tel 08-40 32 66

Ett träd kostar 10:-
Postgiro 90 19 84-5

Nordiska samfundet delar ut pris

Nordiska Samfundet mot plågsamma djurförsök har delat ut ett anti-pris och ett positivt pris.

Anti-priset — en desarmerad råttfälla — gick till Farmakologiska institutionen vid Göteborgs universitet.

Det positiva priset för bra insats mot djurförsöken tilldelades Kim Erlandson, journalist på Aftonbladet.

Priserna delades ut vid samfundets riksstämma i Skara söndagen den 8 maj.

Vid Farmakologiska institutionen har professor Jörgen Engel gjort experiment där han berövat råttor dricksvatten under 48 timmar, och när de sedan fått vatten, har han gett dem elektriska stötar vid varje dricksförsök. Avsikten har varit att framkalla ångest hos råttorna.

Farmakologiska institutionen har även utmärkt sig på andra sätt. I många år har studerande där tvingats göra djurförsök som de beskriver som både grymma och meningslösa. Studenter som vägrat delta har utsatts för påtryckningar och blivit försenade i sina studier.

Farmakologen har också — enligt Nordiska Samfundet — under en längre tid systematiskt försökt föra djurförsöksetiska nämnden bakom ljuset genom att inte skicka in ansökningar om

många av sina djurförsök.

Nordiska Samfundets positiva pris tilldelades Kim Erlandson för att hon utvidgat sin spalt om husdjur i Aftonbladet till att även omfatta försöksdjuren och därmed brutit med traditionen att alltid hålla dessa två kategorier åtskilda, en tradition som — heter det i prismotiveringen — ”medverkat till den utbredda tron att specialuppfödda försöksdjur lider mindre av plågsam hantering och dåliga förhållanden än vad andra djur gör”.

Tidigare anti-utmärkelser från Nor-

diska Samfundet har tillfallit professor Knut Larsson för hans sexualförsök på råttor, läkemedelsbolaget Ferrosan för framtagandet av ett medel som lugnar stressade grisar, FOA för deras hemliga LD⁵⁰-tester och rättspsykolog Torbjörn Järbe.

Det positiva priset delades ut första gången i fjol och tillföll då Ingvar Johannesson, djurskyddsinspektör i Göteborg.

Adress: Nordiska Samfundet, Edelcrantzvägen 2, 126 54 Hägersten. Tel 08-46 42 01.

Tarotkort, Pendlar, Kristallkuler
Mystery House erbjuder dessutom litteratur om tarot, pendlar, numerologi, horoskop mm
Sänd 6 kr i frimärken så skickar vi broschyr.

Mystery House

Box 64, 640 61 Stallarholmen, Tel 0152-430 15

Samarkand Kursgård

Välkomna till vår kursgård, mitt i Skåne, fridfull atmosfär. Kurser i Kroppsbalansering, massage, Bach Blomstermedel, Martinus Kosmologi, sago-musikkvällar m.m. Naturmedicinsk klinik. Ring eller skriv efter prospekt.

Erik och AnnMarie Grind Styrman sv. 1 24335 H88r 0413-25819.

"Bara amatörerna kan rädda mångfalden"

Peter Einarsson

— Vi har bara 10-15 år på oss att rädda den genetiska mångfald som 15 000 års jordbruk har skapat, säger Cary Fowler.

Hur? Ja, hans recept är kanske inte vad vi väntade oss. Cary tror inte så mycket på genbanker och annan högteknologi som på knasbollar och dårfinkar som älskar växter.

Cary Fowler fick alternativa nobelpriset (Right Livelihood Award) 1985 tillsammans med Pat Mooney, vars bok *The Law of the Seed* bildat underlaget för den här artikelserien.*) De fick priset för sitt gemensamma arbete med att undersöka kopplingen mellan den moderna växtförädlingsindustrin och den accelererande utplåningen av det växtgenetiska arvet.

Pat och Cary arbetar nu inom Rural Advancement Fund International, en internationell stiftelse inriktad framförallt på jordbruksutveckling i tredje världen. Jag träffar Cary på hans kontor i Pittsboro, North Carolina, en småstad i sydöstra USA. Det internationella arbetet har nämligen mycket lokala rötter.

Lokal bondeorganisation

Den lokala Rural Advancement Fund ("Stiftelsen för landsbygdsutveckling") startade under depressionen på 30-talet som en stödorganisation för småbönder, arrendatorer och dagsverkare, som riskerade att förlora sina gårdar. Den

verksamheten fortsätter än idag i form av en telefonsluss för bönder med ekonomiska bekymmer.

RAF har också arbetat med att organisera kooperativ och bondefackföreningar och drev länge en demonstrationsgård. Man har fortfarande något dussin resande organisatörer i North och South Carolina.

Även arbetet med växtgenetiska frågor började mycket lokalt för tio år sedan med sammanställningen av en liten broschyr: en katalog över sällsynta och traditionella grönsaks-, frukt- och nötter — och hur man får tag i dem.

— Men vi hade också en uppsats i slutet av katalogen som försökte sätta det hela i historiskt och politiskt perspektiv. Det var inte bara något man sysslade med i sin trädgård, det hade en större betydelse också, säger Cary.

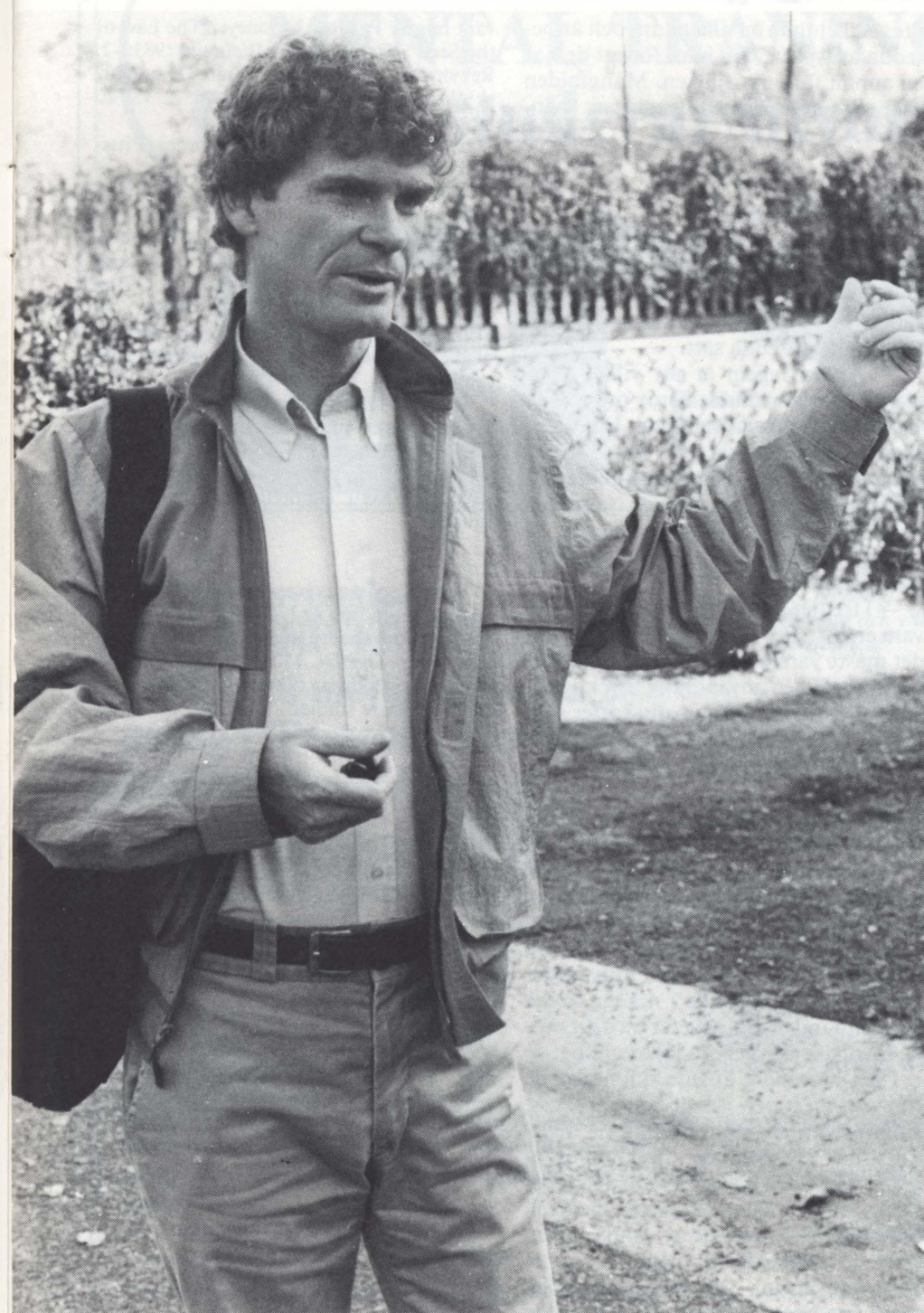
Katalogen har nu sålts i nära 30 000 exemplar utan någon som helst reklam. Och med hjälp av adresslistan som försäljningen genererat har RAF satt igång olika politiska aktiviteter för att stimulera bevarande och motarbeta patentering av växtsorter.

Den stora och värdefulla artrikedomen som utvecklats under tusentals år, håller på att utarmas, och u-länderna, varifrån de flesta växtarterna kommer, utnyttjas inom detta område av de rika i-länderna. Världens genbanker är till största delen i händerna på stora företag, som använder sin kontroll över dem mer i eget kommersiellt syfte än för att bevara artrikedomen och de ursprungliga kvaliteterna hos olika frösorter. Det medför att många värdefulla växtsorter med egenskaper som passar utmärkt i u-länderna håller på att försvinna. I u-länderna behövs exempelvis hårdiga sädesslag, som är oberoende av konstgödsel och bekämpningsmedel och klarar av torka, inte högavkastande sorter som lätt slås ut. Idag hotas de hårdiga sorterna av utslagning, eftersom de odlas i allt mindre omfattning.

Åsa Freiji i Sökaren nr 2, 1986, en artikel om "Alternativa nobelpriset".

Cary Fowler

Foto Peter Einarsson

"Amatörerna är de som älskar växterna, älskar sina gamla sorter av tomater eller äpplen. Det är de som verkligen bryr sig om att de här sorterna bevaras, mycket mer än vad vetenskapsmän och byråkrater gör."

Allt hänger ihop

Det fanns de som tyckte att steget var långt från att organisera lokala småbönder till något så märkvärdigt som bevarande av växtgenetiska resurser.

— Men svaret är förstås — som årets

börskrasch visar — att vi lever i en värld där allt hänger ihop, där ett lands ekonomi påverkar alla andra länders. Vi arbetar inte bara för USAs bönder, utan för alla bönder överallt.

— Vilket slags utsäde bonden lägger i

jorden har faktiskt mycket att göra med vilket slags jordbruk landet får. Om bonden inte har något annat val än ett utsäde som förädlats att kräva stora mängder konstgödsel, och kanske bevattning, och som därför att det får konstgödsel och bevattning behöver bekämpningsmedel för att bli av med ogräset som gillar gödsel och vatten — då bestämmer det i mycket hög grad vilket jordbrukssystem man får. Ett system starkt beroende av kemiska insatsmedel och stora företag som producerar sådana medel.

— Det handlar om valmöjligheter. Om vi eller framtida generationer alls ska ha möjlighet att välja ekologiskt anpassade jordbruksmetoder, måste vi ha kvar den genetiska mångfalden.

Och det är bråttom, säger Cary, mycket bråttom.

Högst 15 år kvar

— Min uppskattning är att vi har tio eller kanske femton år på oss att rädda vad de senaste 15 000 åren åstadkommit. Sedan, när vi utplånat våra jordbruksgrödor i tredje världen, har vi inget kvar utom det genetiska material som ligger i tämligen sårbara genbanker, mestadels i i-världen. Då måste det räcka för växförädlingen under resten av vår existens på planeten Jorden. Ett skrämmande perspektiv.

Inte så att han är motståndare till genbanker, preciserar Cary genast, det är en nödvändig teknik för att bevara hotat material. Men man kan inte lita bara till dem.

Som exempel tar han Fort Collins i Colorado, världens största genbank, där flera av IBPGRs bassamlingar är deponerade. Den ligger på ett universitetsområde, utan säkerhetssystem, mellan ett kärnkraftverk och en av världens största vapenfabriker.

Osäkra banker

Och även utan härdsmlätor eller bombanfall förstörs mycket material i genbankerna. Cary visar mig en intern IBPGR-studie som visar att mer än hälften av IBPGRs bassamlingar förvaras i genbanker som inte uppfyller organisationens tekniska krav. (Undersökningen har hemlighållits för alla utom IBPGRs styrelse.) Till de underkända hör bl.a. Fort Collins (210 000 accessionsnummer men bara 13 anställda, allvarliga brister i förnyelsen av åldrade frölotter), båda de australiska bankerna (kraftigt personalbrist, hinner inte ens med att testa och registrera inkommande material) och den kanadensiska i Ottawa (där

12 000 lotter av havre som deponerats av IBPGR legat i sex år i en korridor utan att ens packas upp).

De som klarar sig bäst i IBPGRs utvärdering är paradoxalt nog några tredje världsbankers, särskilt den i Etiopien. Nordiska genbanker får också godkänt av IBPGR, även om Cary menar att man bör sätta ett frågetecken i kanten för en bank som är beroende av vanliga frysboxar.

— Nej, fröet måste sparas på många olika ställen, men dessutom hållas i odling, för det är bara genom att odlas som en sort kan fortsätta utvecklas och anpassa sig. Även om genbankerna fungerade perfekt är det så att ett frö som samlades in t.ex. på 40-talet, och var resistent mot vissa sjukdomar, inte behöver vara resistent mot samma sjukdomar på 80-talet. Vi vet att sjukdomarna utvecklas och anpassar sig, muterar och blir starkare.

Amatörerna

— Därför måste vi ha bönder och trädgårdssodlare som håller sorterna vid liv ute i verkligheten, så att växterna kan anpassa sig till nya omständigheter i samma takt som sjukdomarna.

Cary tänker på småbönder i tredje världen, men han tänker också på vanliga hemmaodlare i alla länder.

— Amatörer, säger han — men inte i den nedsättande meningen.

— Amatörerna är de som älskar växterna, älskar sina gamla sorter av tomater eller äpplen. Det är de som verkligen bryr sig om att de här sorterna bevaras, mycket mer än vad vetenskapsmän och byråkrater gör.

Och så berättar han om en man han träffat på som odlade mer än hundra sorters limabönor (*Phaseolus limensis*, en nordamerikansk böna med litet, platt, grönvitt frö). Cary frågade varför — eftersom han höll på med en undersökning just om vad som driver folk att hålla gamla sorter vid liv — och mannen svarade: "De har olika färg på stjälken allihop". För en vetenskapsman är det ett nonsenssvar, för stjälkens färg har egentligen ingen betydelse.

— Vetenskapsmannen skulle säga: en knasboll, en dårfink som samlar på limabönor utan vettig anledning. Men det finns en lärdom att ta tillvara: mångfalden skapades inte av människor som ville ha allting precis som andra. Inte av folk som höll sig på sin plats, inte av folk som accepterade masskulturen.

— Mångfalden kommer, nästan definitionsmässigt, från knasbollarna och dårfinkarna, från dem som ser växterna

lite annorlunda än alla andra och är beredda att spara dem bara för att de har en annan färg på stjälken. Mångfalden skapades av många olika sorters människor.

Många strategier

— Så om vi vill rädda mångfalden är första regeln att vi räddar den genom många olika strategier. Man kan inte förvänta sig att mångfalden ska kunna bevaras på ett enda sätt.

— Andra regeln är att vilket slags mångfald som räddas beror mycket på vem man engagerar i arbetet. En vetenskapsman ser en sak. Men lokalbefolkningen — bonden, skoghuggaren, trädgårdsmästaren, medicinalväxtsamlaren — de ser alla olika värden i växterna. Ju fler man engagerar, desto större mångfald räddar man.

— I tredje världen kan bevarande ofta vara en lyx. Så ytterligare en regel är att det måste vara praktiskt, det som bevaras måste ha en användning. Lyckligtvis är det ofta så. Det finns ofta sorter som passar särskilt bra i en viss lokal miljö och en viss social och ekonomisk situation.

Den sortens bevarande är vad RAFI framförallt arbetar för idag. Genom informationspaket, genom kurser och seminarier i olika tredje världsländer, genom internationellt lobbyarbete och genom att hålla ett vakande öga på branschens aktiviteter. Det finns organisationer och enskilda i många tredje världsländer som arbetar med att rädda lokala sorter genom lokal odling.

I det avseendet är inte skillnaden så stor mellan i- och u-land, menar Cary. Amatörerna är ofta överlägsna regeringarnas kostsamma bevarandeprogram. The Seed Savers' Exchange heter USAs motsvarighet till Sesam, en ideell förening för bevarande av gamla sorter.

— Vi jämförde för några år sedan USA-regeringens samlingar av olika sorter med Seed Savers'. När det gällde tomater hade amatörerna 544 olika sorter, varav regeringen hade mindre än 200.

Källor:

Liksom i mina tidigare artiklar har jag an-

vänt mig av Pat Roy Mooney: "The Law of the Seed", *Development Dialogue* 1983:1-2. Rekvideras kostnadsfritt från Hammarskjöldfonden, Övre Slottsgatan 2, 752 20 Uppsala, 018-12 88 72.

Intervjun med Cary Fowler gjordes i Pittsboro, NC i oktober 1987.

Jag har också använt ett antal rapporter och protokoll från FAO och jordbruksdepartementet, ett par nummer av RAFI Communiqué (april 1987 och juli 1987) från Rural Advancement Fund International, P O Box 1029, Pittsboro, NC 273 12, USA, tel 919-542-5292, samt en opublicerad intervju med Pat Mooney gjord av Björn Kumm i december 1985.

Telefonsamtal med Tommie Sjöberg, jordbruksdepartementet, Catharina Holtz, justitiedepartementet, Carl-Johan Åsenius, UD, Astrid Bergquist, svenskaambassaden i Rom och Sven Hamrell, Hammarskjöldfonden.

*) Peter Einarssons intervju med Cary Fowler är hämtad från nr 1, 1988 av *Odlaren*, organ för Förbundet Organisk Biologisk Odling, Stora Överby, 150 12 Stjärnhov. Han ber oss även hänvisa till tidigare artiklar i serien för vidare studier.

"SUNRISE"

är en Engelskspråkig tidskrift från TEOSOFISKA SAMFUNDET — PASADENA

Pris 60:- för 6 nr/år. Skriv gärna och begär ett gratis ex. till Anne Eek, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Stockholm.

RAJAYOGA

— en av de tre kungsvägarna till den totala gudshängivelsen. Undervisning gives i fysisk och mental självkontroll.

Samling sker å Esoteric Rajayoga Center — Gran Canaria.

För närmare uppl. skriv till:

"Quetzalcoatli"
Box 14005
800 14 Gävle.

Kriya Babaji

Praktiska lektioner i BABAJIS KRIYA YOGA

— den femfaldiga vägen till fullkomlighet ges på Medborgarhuset (Stockholm) rum 318 alla måndagar, kl. 18. Mer info, ring 08-97 89 63.
20 kr/lektion Egen fält medtages

"Nu kan du ta 20 poäng i MENTAL TRÄNING fast du studerar hemma!"

Fil. Dr Lars-Eric Uneståhl vid Högskolan i Örebro leder kursen:

"Du får höra mig på video många gånger och lyssna på inspirerande kassettband. För mig känns det verkligen spännande att nå just dig som är intresserad av ämnet mental träning, men som inte kanske har möjligheten att studera på annan ort eller på heltid. Nu kan du bestämma själv när och vilken studietakt du väljer. Välkommen!"

Det nya svenska "HEM-UNIVERSITETET"

ger dig nu möjlighet att ta 20 poäng i "Personlig Utveckling genom Mental Träning".

Kursen innehåller förutom litteratur, 30 timmars video med lektioner, intervjuer, demonstrationer m.m. samt drygt 40 olika mentala träningsprogram (självbilds- och målträning, koncentrations- och kreativitetsträning, attityd- och teamträning, livskvalitet och livsglädje m.m.).

KURSENS MÅL:
Att fungera och må bättre.

Kursavgift: 5.900 kr vilket inkluderar all litteratur (ett 25-tal böcker) och allt tränings- och övningsmaterial. (Vi hjälper dig med ansökan om kursavgiften till din arbetsgivare).

Kursledare: Fil.dr Lars-Eric Uneståhl
Dessutom medverkar en rad experter i de 10 kursmomenten som är:

1. Mental Träning - introduktion
2. Alternativa medvetandetilstånd
3. Motivation och målbildsträning
4. Framgångsfaktorer
5. Personlig självinsikt
6. Mental styrketräning
7. Problemlösning
8. Kroppskontroll
9. Kommunikation- och teamträning
10. Livskvalitet och livsglädje

Du kan alltså studera vid Högskolan i Örebro var du än befinner dig.

*
Du kan starta vid vilken tidpunkt som helst och läsa i den takt du själv önskar.

*
Du kan, genom kursens uppläggning, omedelbart börja använda kunskaperna direkt i din miljö, i din familj, på din fritid och i ditt arbete.

Om du vill läsa på heltid har du liksom andra studerande möjlighet att erhålla studiestöd, om kraven i övrigt uppfylls, t.ex. åldersgräns, behörighet mm.

Beställ utförligare information från Högskolan i Örebro genom att skicka in talongen nedan i ett frankerat kuvert. Adressera brevet till:

"Mental Träning", Högskolan i Örebro,
Box 923, 701 30 Örebro. Tel. 019-33 07 30.

Ja, jag vill ha mer information om 20-poängskursen i Personlig Utveckling och Mental Träning.
Sänd den till:

Namn.....

Adress.....

Postadress.....
(Texta tydligt)

UTVECKLA DIN PARAPERSONLIGHET

(Grundkurs i psykisk utveckling)

Under 4 dagar kommer du att få utveckla din paranormala förmåga.

Siaren HEIKKI VESA kommer att delta och lära ut sitt sätt att spå, samt även spå alla kursdeltagarna. Under ledning av bl a forskaren och parapsykologen ÖRJAN BJÖRKHEM kommer du också att få delta i olika experiment som visar upp din egen förmåga till clairvoyance — psykometri och traveling clairvoyance.

Vid våra tidigare kurser har till vår glädje alla kursdeltagarna själva kunnat genomföra bland annat psykometri och visa upp verkliga mediala förmågor. Alla har vi verkligen paranormala förmågor som kan lyftas fram i ljuset med en speciell teknik. Bered dig på stora överraskningar!

KURSTID: 22—25 september 1988 (torsdag kl 18.00 till söndag kl 15.00)

PLATS: VETTINGE HERRGÅRD, KLIPPAN

ANMÄLAN SÄNDES TILL:

Pernilla Klingborg, Vettinge Herrgård, 264 00 KLIPPAN
tel 0435-215 07. Teleföretid 17.00—19.00

RING FÖR VIDARE INFORMATION!

SENASTE ANMÄLNINGSdag: 10 SEPTEMBER 1988

ANMÄLNINGSavgift om 500:- SÄNDES SNARAST EFTER ANMÄLAN SOM ÄR BINDANDE TILL OVANSTÅENDE ADRESS. VI SER FRAM EMOT ATT FÅ TRÄFFA DIG I EN SPÄNNANDE MILJÖ, PÅ EN SPÄNNANDE KURS.

Pernilla Klingborg

OBS! BEGRÄNSAT ANTAL PLATSER. EFTERSOM KURSERNA SNABBT BLIR FULLTECKNADE, FÅR DU INTE AUTOMATISKT PLATS I OCH MED ATT ANMÄLNINGSavgiften är betald. VI BEKRÄFTAR DOCK OM DU KOMMIT MED ELLER EJ SÅ SNART SOM MÖJLIGT. SKULLE DU INTE KOMMA MED DEN HÄR GÅNGEN, ÅTERBETALAS GIVETVIS ANMÄLNINGSavgiften.

Gene Sharp

Ett alternativ till krig: civilmotstånd

Vi kan avskaffa krigen *nu* — om vi förändrar vårt sätt att tänka. Det säger Harvardforskaren Gene Sharp.

Gene Sharp är en amerikansk historiker, filosof och fredsaktivist. Han har suttit nio månader i fängelse för vägran att göra militärtjänst. I början av 50-talet arbetade han som sekreterare åt antikrigsaktivisten A J Muste. Han har undervisat vid universitetet i Oslo, och han har publicerat en prisad studie av Gandhi som politisk aktivist.

Idag står Gene Sharp i spetsen för ett nytt projekt vid Harvarduniversitetet, *Program on Nonviolent Sanctions*. Inom detta projekt studerar man civilförsvar, baserat på icke-våld, som ett alternativ till militärt försvar och vill visa att sådant försvar är mycket effektivt.

Det finns idag en ökad öppenhet för icke-våldstankar, även inom exempelvis det militära etablissemangen, upplyser Sharp. Ett nytänkande är på väg. Det finns mycket som talar för icke-våldsförsvar: det kostar mindre för ett land, både i människoliv och pengar, än ett konventionellt försvar; det minskar också USAs beroende av kärnvapen och minskar därför risken att ett kärnvapenkrig utlöses av misstag; och — *det är effektivt!*

Det är ett mycket radikalt alternativ som Gene Sharp pläderar för. Men han säger att det konventionella försvaret skall behållas till dess civilförsvaret är fullt utbyggt. Han är motståndare till ensidig amerikansk eller västerländsk nedrustning.

Sharps metod innefattar maskning på arbetsplatser, strejker, demonstrationer, protester, ohörsamhet mot den inkräktande regeringens påbud samt psykologisk påverkan på angriparen. Sådana kampformer har, säger han, i många fall visat sig mer framgångsrika än militära insatser. Det är då hela folket som försvarar landet på sådant sätt att det blir omöjligt att styra för en inkräktare. Men motståndet måste vara väl förberett och organiserat. Medborgarna mås-

te veta varför de deltar i kampen; de måste vara politiskt medvetna, så att fiendens propaganda inte tar bort försvarsviljan.

Metoden kan användas också vid hot om inbördeskrig och inom ett land, riktat mot en förhatlig diktaturregim.

Pacifister menar gärna att *nästa kärlek* är nödvändig, om man vill avskaffa krig, men Gene Sharp håller inte med om det:

— Vi behöver inte förändra den mänskliga naturen för att göra oss av med krig. Vi behöver bara inse att det finns mer effektiva stridsmetoder samt visa människorna, och regeringarna, hur de fungerar.

Sharp pekar på icke-våldskampen i Polen (Solidaritets) och övriga Östeuropa, och menar att vi därifrån kan få värdefulla lärdomar. Det tjeckiska motståndet 1968 var spontant, både hos befolkningen och regeringen. Det omfattade maskningsaktioner på arbetsplatser, vägran att lyda ryska officerare och vägran att erkänna den nya, påtvingade regimen. I radiouttalanden förklarades invasionen vara illegal. Kontorister vägrade att skriva ut militära order.

Det är talande, säger Gene Sharp, att tjeckerna lyckades hålla ryssarna stängna i åtta månader, utan några som helst förberedelser. De visade bland annat hur inkräktare kan demoraliseras, bli opålitliga och potentiella myterister.

Några grundtankar hos Gene Sharp:

- Det kommer alltid att finnas konflikter mellan länder och inom länder, och kamp om makten. Detta kan vi inte göra något åt. Men kampen behöver inte

vara våldsam och blodig. Människor kan kämpa effektivt med icke-våldsmetoder, utan att de därför behöver förändra sin natur.

- Människor och regeringar är inte villiga att offra frihet, oberoende och rättvisa för fredens sak. De kommer att kämpa för *alla* de värden de sätter högt. Någon massomvändelse till pacifism får vi aldrig uppleva.

- Den militära teknologin kommer att fortsätta att utvecklas. Det kan vi inte förhindra. Men vi kan skilja våra angreppsstyrkor från våra försvarsstyrkor.

- Brutala diktaturregimer och förtryckarsystem kommer att fortsätta finnas och försöka utvidga sina territorier och inflytanden. Att bekämpa dem med våld är inte bra. Men de förtryckta kan visa vad de tycker genom icke-våldssaktioner.

- Förhandlingar kommer aldrig att helt kunna ersätta politisk kamp.

- Ensidig militär nedrustning är inget alternativ till krig, och är omöjlig att tänka sig. Och en omfattande ömsesidig nedrustning är ytterst osannolik.

- Avskaffande av kapitalismen skulle inte innebära avskaffande av krig.

- En världsregering går antingen inte att åstadkomma, eller också skulle en sådan skapa tyranni och orätt.

Gene Sharps idéer är en social uppfinning som heter duga. Men de är inte utan problem. De metoder som han rekommenderar att folket utbildas i, kan ju bli vapen som används mot legala, demokratiskt valda myndigheter, inte bara mot makthavare i länder med förhatlig diktaturregim.

Källa: The Tarrytown Letter, januari 1985.

(Adress: Program on Nonviolent Sanctions, The Center for International Affairs, Harvard University, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138, USA.)

Assagiolis psykosyntes

några grundtankar

Mänsklig utveckling är ett angeläget ämne i den nya tiden, både för den enskilde och för mänskligheten. För den enskilde gäller det livskvalitet, för mänskligheten överlevnad. Vårt liv som individer, liksom vårt liv som mänsklig art, är beroende av vår *inre karaktär*.

En av de mest uppskattade inom området inre personlig utveckling är italienaren Roberto Assagioli, *psykosyntesens* grundare. Många lärare i självförverkligandets konst har gått i hans spår, bland dem Piero Ferrucci i Florens. Ferrucci har skrivit en bok om psykosyntesen, *Bli den du är* (Hagaberg 1987, översättning från engelskan av Synnöve Olsson). Den engelska titeln är *What We May Be*.

Psykosyntesen bygger på en helhets-syn. Dess grundidé är att få personlighetens olika delar att sammansmälta till en helhet. Om den processen lyckas, kan en människa uppleva en djupare mening med livet, ökat välbefinnande och ökad energi. Psykosyntesen har en rad psykologiska tekniker som underlättar den naturliga processen till helhet. (I det följande behandlar vi inte alla teknikerna, utan tar bara upp några av psykosyntesens grundtankar.)

Enligt psykosyntesen är vi människor inga odelbara och oföränderliga väsen, präglade av fullständig konsekvens i tankar och handlingar, utan vi består av en rad *delpersonligheter* med olika karaktär, vilka existerar inom ramen för vår personlighet i dess helhet. Vi är således inte alldeles samma personer från dag till dag, från stund till stund. Vid olika tidpunkter betraktar vi tillvaron på olika sätt; ena dagen kan den vara en mardröm, andra dagen ett roligt äventyr. Vi kan också betrakta våra närmaste på olika sätt. Ena dagen är vår livsledsagaren älskad make, andra dagen ett ok, som vi vill befria oss från. Vårt sätt att vara är inte enhetligt. "Var och en av oss är en folkhop", skriver Ferrucci. "Där kan man finna upprorsmannen och den

intellektuelle, förförerskan och husmodern, sabotören och esteten, organisatören och festprisen." Ofta kommer de olika delpersonligheterna inte särskilt bra överens.

Alla delpersonligheterna är yttringar av viktiga sidor i vårt väsen. Psykosyntesens uppgift är att förena dem till en enhet, så att de inte blir farliga för oss genom att ta kontrollen och leda oss dit vi innerst inte önskar. Har vi en hel personlighet, kan vi utifrån den styra våra delpersonligheter.

In psykosyntesen har idén om *självet* en stor betydelse. Själv — som ibland kallas *jaget* — är personlighetens kärna och dess enande mittpunkt. Det är till sin natur annorlunda än sinnesförmimmelserna och de tankar och känslor som bildar vår *personlighet*. Själv är något annat än medvetandets innehåll. Det är den del av oss som evigt förblir densamma. Det är rent medvetande.

Själv är också "den faktor som skiljer var och en av oss från andra mänskliga varelser och den övriga världen. Det ger oss en 'jagkänsla' och följaktligen var och en möjlighet att bli en individ."

Det är just denna medvetenhet om själv — skriver Ferrucci — som gör det möjligt för oss att uppleva ensamhet och kärlek, att ta ansvar för andra människor, att ha värderingar, att kunna planera.

I svåra situationer kan vi räddas av att inse att vår fruktan inte existerar i vårt innersta väsen, vårt själv, utan endast är en känsla *utanför* själv. Själv är evigt detsamma och oberoende, det är som en inre fästning, dit vi alltid kan dra oss tillbaka och känna säkerhet. Själv är detsamma trots vår fruktan, förtvivlan, smärta och förvirring, njutning, frid och extas.

Om vi identifierar oss med vår kropp, våra känslor, tankar och begär, får vi lätt

problem och känner oss olyckliga. Men om vi inser att vårt egentliga jag, vårt väsens kärna, är det rena medvetandet, då finner vi att vårt själv är oföränderligt och opåverkligt. Det ger oss en inre säkerhet och självtillit.

Själv är iakttagaren, det innersta väsendet, som upplever allt.

Psykosyntesen säger att personligheten, som består av förmimmelser, tankar, känslor och begär, kännetecknas av otillfredsställelse, medan själv utmärks av *tjänande*. Personligheten präglas av oro, själv av stillhet, frid och accepterande. Personligheten upplever sig ständigt hotad genom att dess begär inte blir tillfredsställda. Själv däremot har sin rot i evigheten, i ett tidlöst vara, och det upplever inte sin existens som hotad. Det *vet* att det existerar oberoende av världens alla skiftningar.

Vi bör enligt psykosyntesen utvecklas från personlighet till själv. Personlighetens nivå är ett tidigare stadium, självets nivå ett senare, högre stadium.

På personlighetens nivå upplever sig ett jag vara isolerat från andra jag. Det uppfattar de andra jagen som främmande. På självets nivå upplevs gemenskap med de andra själv.

Att vara medveten om och förankrad i själv är enligt psykosyntesen en förutsättning för psykisk hälsa.

Det fulla förverkligandet av själv finner vi hos de stora genierna, konstnärerna och mänsklighetens andliga ledare. Det är i deras liv som vi bäst kan förstå och studera självets och det *övermedvetnas* natur.

Det övermedvetna är enligt psykosyntesen den högsta delen av vårt väsen. Det är där vi finner den djupaste sanningen och kärleken och vårt livs

När människans utveckling är välbalanserad och sund, fortgår den i alla riktningar. Den liknar en sfär som vidgas snarare än en rak linje. Det är av just det skälet som psykosyntesen strävar att ta hänsyn till alla de dimensioner av den mänskliga tillvaron som verkligen betyder något och som leder till en splittrad, rentav absurd existens om man inte erkänner dem. Det innebär:

Att utveckla viljan och förmågan till självbestämmande,
att skärpa alla sinnen,
att utveckla skönhetsglädjen,
att låta fantasin blomstra,
att väcka intuitionen,
att förverkliga kärleken,
att upptäcka Själv och dess mål.

Ur "Bli den du är".

djupaste mening.

I det övermedvetna finns klarhet och insikt. Där kan man känna sig ha gemenskap med alla varelser och ha del i allas öde. Man kan känna sig fatta sanningen om världens natur. Man kan uppleva strålände glädje, frigörelse, djup mystik och under, känna samklang med andra varelsers och föremåls innersta väsen. Man kan känna kärlek till allt och känna sig överskrida tidens och rummets normala gränser.

Det är från övermedvetandet som vi enligt psykosyntesen får vår högre intuition och inspiration — konstnärliga, filosofiska och vetenskapliga idéer samt maningar till humanitära, altruistiska handlingar.

I kontakten med det övermedvetna kan vi få en glimt av, eller rentav en fullständig kontakt med, ett tidlöst, levande väsen, som uppfattas som oföränderligt, tyst, rent varande och som kallas *det transpersonella själv*.

Identifikation med det transpersonella själv, som är allomfattande och inte begränsat till den egna personen, är sällsynt. Hos några kan det ske efter årtal av andliga övningar, hos andra kan det komma spontant och plötsligt. "Det transpersonella själv bevarar en känsla av individualitet, men lever på universalitetens nivå, i en värld där personliga planer och intressen överskuggas av den vidsträcktare visionen av helheten. Förverkligandet av det transpersonella Själv är kännetecknet på högsta andliga utveckling."

I själva verket är det personliga och det transpersonella själv samma verklighet, vårt sanna väsen, upplevd på olika nivåer. Det personliga själv är en

återspejling av det transpersonella själv.

Psykosyntesen har som en hypotes att det transpersonella själv utgör kärnan i det övermedvetna — precis som det personliga själv utgör kärnan i den vanliga personligheten.

Enligt psykosyntesen representerar transpersonella upplevelser *nästa steg i vår mänskliga utveckling*. Ibland kallas dessa upplevelser *kosmiskt medvetande*.

Det är lätt att se överensstämmelserna mellan det indiska vedantatänkandet och grundläggande idéer inom psykosyntesen. Det personliga själv är detsamma som Atman, och det transpersonella själv är detsamma som Brahman. Liksom Vedanta förklarar att Atman och Brahman är samma verklighet, säger psykosyntesen att det personliga själv och det transpersonella själv är samma verklighet, upplevd på olika nivåer.

Vedantiskt tänkande genomsyrar New Age-rörelsen. Kanske har dessa idéer hämtats från Vedanta, men det är också möjligt att tänkare i väst, när de sökt djupen i varat, kommit att uppfatta verkligheten på samma sätt som österländska tänkare tidigare gjort.

Det ovanstående refererar vissa grundtankar inom psykosyntesen, men ger ingen hel och rättvisande bild av den. Den är mycket mer än dessa idéer, som äger släktskap med Vedanta. Den är framför allt en rad *övningar*, som skall leda till en *hel* och harmonisk personlighet. Men dem får den intresserade läsa om i Ferruccis bok.

"Bli den du är" kan beställas från Förlagshuset Hagaberg, 186 00 Vallentuna. Tel 0762-250 04.

När vi känner igen en delpersonlighet, kan vi stiga ut ur den och observera den. Inom psykosyntesen kallar vi denna process *des-identifiering*. Vi har alla en tendens att identifiera oss med — att bli ett med — den ena eller andra delpersonligheten, och detta leder till en outtalad tro att vi *är* den. Desidentifiering består i att vi lyckas komma ifrån denna illusion och återvända till vårt själv. Detta åtföljs ofta av en känsla av insikt och befrielse.

Ur "Bli den du är".

Tänk positivt!
av Björn Ringom
216 sidor, illustrerad

Det gäller din framtid! Nya, spännande möjligheter öppnas i ditt liv om du lär dig att tänka på rätt sätt.

Först får du lära dig att omvandla diffusa och vaga önskningar till konkreta och mätbara målsättningar. Nästa steg är att se (visualisera) det du vill uppnå i inre bilder.

Björn Ringom lär dig det viktigaste av allt: att släppa loss din skaparkraft, att förverkliga dina idéer, önskningar och drömmar — kort sagt att bygga din framtid.

Boken innehåller ett beprövat program för personlighetsutveckling som alla kan göra. Din insats är en kvart om dagen. Det du vinner går inte att värdera i pengar.

Ta chansen att förändra ditt liv. Björn Ringom blir din inspirerande lärare. Han har hållit hundratals kurser i personlig utveckling på många håll i världen. I den här boken får du den omfattande kursdokumentationen för *mindre än en tiondel* av kurskostnaden.

Oin du bara visste, säger Björn Ringom, hur farligt det är att ha negativa tankar, så skulle du aldrig våga! Och om du visste vilka dramatiska förbättringar du kan åstadkomma i ditt liv genom att lära dig att använda den här tekniken, så skulle du inte vänta en enda dag...

Sätt in 160 kronor på postgirokonto 9 63 39-7 (Larsons Förlag) så kommer boken som ett brev på posten.

Portofritt!

Larsons Förlag AB
Box 3063
183 03 Täby

Problemlösning i den nya tidsåldern

Bengt Friberg

Rationellt tänkande löser inte alla problem. Ibland behövs något mer: en högre medvetenhet, som visas i exempelvis kärlek, förståelse, insikt, inlevelse.

Att leva är i hög grad en fråga om att handskas med problem. Det gäller både på det individuella planet och för samhället i stort. I så måtto kan man säga att förmågan att lösa problem är avgörande för ett lyckligt liv och ett väl fungerande samhälle.

Den moderna rationalismen har visat sig ytterst framgångsrik när det gäller att lösa vetenskapligt-tekniska problem. Om alla problem vore av samma typ — vilket den dominerande positivistiska åskådningen i princip hävdar, eftersom den menar att allt kan reduceras till mätbara kvantiteter — skulle vi vid det härlaget leva i den bästa av världar, eller i varje fall vara på god väg dit.

Inte tyder på att så är fallet.

I själva verket beror de fundamentala svårigheterna och konflikterna inom människovård, utbildning, samhällsliv och politik på oförmågan att handskas med en helt annan typ av problem. Och den oförmågan bottnar i sin tur i en bristande insikt i dessa problems verkliga natur.

Det är naturligtvis bl a detta dilemma professor Georg Henrik von Wright tar upp i boken *Vetenskapen och förnuftet* — som gav upphov till en så omfattande, motsägelsefull och stundtals besynnerlig debatt. Men med all respekt för von Wrights beundransvärda "försök till orientering" (hans egen underrubrik) i detta viktiga ämne saknas det något där.

Utan tvivel hänger det samman med att von Wright, liksom de flesta akademiska tänkare, saknar vilja eller förmåga att ta oortodoxa idéer och kunskaps-traditioner riktigt på allvar. Så avfärdar han t ex det alltmer utbredda och djupa intresset för österländsk religionsfilosofi som "svärmeri", med motiveringen att denna visdom "inte längre kan fattas i de begreppsliga termer som blivit våra" (sid 29).

Så vi ska alltså offra terrängen när kartan inte stämmer!?

Ekonomen och filosofen E.F. Schumacher (kort omnämnd i Jan Grönholms översikt i *Sökaren* nr 3, 1988) har mycket klargörande analyserat hela detta problemområde i sin lysande bok "A Guide for the Perplexed", som publicerades 1977 strax efter hans död. Den utgavs på svenska 1986 med titeln "Vägledning för vilseförda" (Rabén & Sjögren). En mera fullständig och skarp-sinnet orientering är det svårt att tänka sig. Inledningskapitlet "Om filosofiska kartor" borde vara obligatorisk läsning för alla universitetsstudenter.

Schumacher skiljer mellan två typer av problem som han kallar *konvergenta* och *divergenta* (det är förstas bara en aspekt och en liten del av hans rikhaltiga bok jag tar upp här).

Vetenskapen och det vardagliga förnuftet brottas i sina ansträngningar att bemästra den materiella verkligheten med konvergenta problem: forskares

och teknikers samlade kompetens leder förr eller senare till resultat som *sammanfaller* och därmed är problemet i fråga löst. Här finns i princip bara "lösta" och "ännu ej lösta" problem. Rationellt tänkande, tid och resurser är vad som krävs.

Ett utmärkt exempel på ett divergent problem är däremot barnuppfostran: hur intelligent och kompetent problemet än studeras, tenderar olika pedagogers och psykologers uppfattningar att *gå isär*. Ja, ju mer logiskt och konsekvent man försöker angripa problemet, desto mer tenderar faktiskt åsikterna och teorierna att bli varandras raka motsater.

En riktning säger att föräldrar/lärare ska undervisa och fostra, barnen ska lära sig lyda. Här är det fråga om auktoritet och disciplin: "Gör som jag säger!" Med denna sanning blir fängelset den ideala institutionen, om vi drar rent logiska slutsatser. En annan riktning säger tvärtom att barnet är en planta som i god jord ska få utveckla alla sina inneboende goda egenskaper och förmågor. Här är det en fråga om frihet och uppmuntran: "Gör som du vill!" Med denna sanning blir i logisk förlängning det kaotiska dårhuset den fulländade miljön.

Vi har här oförenliga motsatser, rationellt tänkande hjälper oss föga. (Decenniers debatt om skolan har visat hur handfallen man står inför denna typ av

Bengt Friberg

problem: "kunskapsivrare" och "flum-pedagoger" är konstant i luven på varandra och förmår inte höja blicken över motsatsparen och hjälpas åt att ta itu med de konkreta problemen.)

Poängen är att, som någon uttryckt det, "man måste *älska* de små monstren". Kärlek, förståelse, insikt, inlevelse är kategorier av en högre ordning, som förmår förena och balansera motsats-paret disciplin/frihet alltefter individernas och situationernas krav. Det kräver medvetenhet och omdöme, vilket naturligtvis är helt "ovetenskapliga" begrepp. På liknande sätt förhåller det sig också i politiken.

Där har vi det vanliga motsatsparet "frihet" (liberaler/moderater) och "jämlighet" (socialister). Den som myntade den franska revolutionens slagord måste ha varit en person med osedvanlig insikt, eftersom han tydligen insåg att frihet och jämlighet inte räckte. Kanske var den personen Louis-Claude de Saint Martin (1743-1803), som signerade sina verk *Le Philosophe inconnu*, Den okände filosofen. Man skulle önska att han varit mera känd och

tongivande än sin berömde landsman, den ensidiga rationalismens store guru Descartes. Till motsatsparet *liberté* kontra *égalité*, som är oförenliga enligt vanlig logik, skriver Schumacher, tillfogade han en tredje faktor eller kraft — *fraternité*, broderskap — som kommer från en högre nivå. Vi kan se att den kommer från en högre nivå än "frihet" och "jämlighet" genom att dessa kan institutionaliseras genom legala handlingar stödda på tvång, medan "broderskap" är en mänsklig kvalitet bortom institutionernas ram, bortom manipulationens nivå.

Det är tydligt att allt fler människor inser detta. Det visar misstron mot etablerade politiska partier och det ökade stödet till och engagemanget i ideella rörelser och organisationer som Amnesty, Greenpeace, miljöpartiet, Läkare mot kärnvapen, Generaler för fred och nedrustning, Rädda Barnen och olika grupper inom New Age-vågen.

Samhällets problem kan uppenbarligen inte lösas av "rationella" politiska ideologier och partier, utan endast genom att medborgarna — och därmed

deras organisationer — höjer sig till denna högre medvetenhet och nivå av etiskt tänkande och handlande som broderskap innebär. Att det sedan krävs rationellt utformade program och åtgärder för att genomföra etiskt fattade beslut är en annan sak.

Stödföreningen för Djupterapi
Box 7060 20042 Malmö

DJUPTERAPIN

söker inte mentalsjukdomarnas orsak i människans kemi utan i hennes livserfarenhet.

Gå med i Stödföreningen för Djupterapi!

Medlemsavgift 150:-

Informationspaket 20:-

Pg 495 11 33-0 Bg 585-5119

Tel. 040-846 91 tisdag 19-20

TA ANSVAR FÖR DIN HÄLSA.....

Boken har 352 sidor, rikligt illustrerad med teckningar och foton. Inbunden. Cirkapris 310:-

Alternativa metoder till bot och lindring bygger ofta på att man själv tar ansvar för sin kropp. För en god hälsa är det frågan om att bota hela människan och inte bara en sjuk kroppsdel.

Stora Naturläkarboken presenterar en mängd olika naturmedicinska behandlingar och terapier.

Ur innehållet:

- Homeopati
- Akupunktur
- Rolfing
- Healing
- Hydroterapi
- Alexander-tekniken
- Hypnoterapi

Köp boken i bokhandeln eller direkt från ICA bokförlag, 721 85 VÄSTERÅS

Återblick: New Age i Sökaren 1972

Första gången New Age togs upp till behandling i Sökaren var i en intervju med Per Axel Atterbom, vilken infördes i nr 8, 1972. (Atterbom var 59 år gammal och direktör för en importfirma i Kungsbacka.)

För den historiska tillbakablickens skull återges här på nytt en del av intervjun.

— Du hör till dem som är intresserade av begreppet new age, nya tidsåldern. Vad innebär detta enligt din mening?

— Slutet på en tidsepok och början av en ny! Den gamla människan, de gamla kyrkorna, det gamla samhället försvinner, och i stället kommer en ny ordning med nya sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa värden. Allting i kosmos utvecklas från något lägre till något högre, och detta gäller även människans förmåga att handskas med de nämnda värdena. Allt kulturellt bygger på ett religiöst medvetande i en eller annan form. Sanningen, som detta religiösa medvetande sysslar med, är givetvis alltid en och densamma, evigt oföränderlig, men vår förmåga att fatta och tolka denna eviga sanning är bunden till den medvetandenivå som vi nått i vår utveckling.

Ingenting är bestående; allt mänskligt har födsel, uppgång, blomningstid och slutligen förfall. Kristendomen, som jag uppfattar som ett steg i människans religiösa utveckling har under 2000 år beskrivit denna kurva — nu lever vi i dess förfallsperiod.

— Så kristendomen förfaller?

— Inte kristendomen men de kristna kyrkorna. Den kristna kyrkodomen fyller inte sin funktion längre. Den är föråldrad, förlegad, den bygger på idéer som inte kan accepteras av en modern

människa. Våra kunskaper, vår förmåga att fatta har ökat så att den gamla kyrkliga religionstolkningen och förkunnelsen har blivit främmande för oss. Då och då under evolutionen uppträder nya religioner, när behovet av nya religiösa begrepp blivit tillräckligt stort. Därför måste ett nytt och högre religiöst system byggas upp på ruinerna av de föråldrade kyrkorna. Vi kan ta trädet som symbol för den andliga uppenbarelsen, det som vi även kallar Den Helige Ande; grenarna är de många religionerna, och bladen på grenarna är de otaliga kyrkorna och sekterna som undan för undan vissnar och faller bort för att lämna plats till nya.

— Hur blir framtidens religion?

— Det vet jag inte. Men inom kristenheten har man ju börjat rucka på en del av dogmerna för att anpassa religionen till vår tids kunskaper... men det finns fortfarande en massa absurditeter kvar. Den nya religionen måste stå i överensstämmelse med nutidens vetande om universum, den får inte vara ovetenskaplig.

— Du är ju mycket intresserad av new age-samhället Findhorn i norra Skottland. Hur är gemenskapen där?

— Det är en gemenskap i ordets rätta mening. Vad som slog mig, när jag första gången besökte Findhorn, var att gamla och unga kunde sitta och prata utan minsta skygghet eller avoghet mot varandra. Där fanns långhåriga ungdomar, flickor i jeans eller indisk kläddräkt, där fanns en pensionerad engelsk amiral... alla trivdes de tillsammans.

— Men vad hade de gemensamt, som hade lett dem till Findhorn?

— Det var väl känslan av att vi måste gå in i en ny tid, verka för en ny värld, skapa en ny människa. Findhorn är bara ett av många new age-centra som växer upp på olika håll i världen som en följd av ett nytt, expanderande medvetande

som uppstår hos allt fler människor i vår tid. Hos dem alla finns väl övertygelsen att det andliga i människan måste ges större rum, att den materialistiska människosynen är föråldrad och skadlig. Findhorn har en vision av en ny människa och en ny tid. Den nya människan lever i samklang och samverkan med den övriga skapelsen, även med naturens krafter, medveten om att hon är en liten del av helheten och oupplösligt förenad med naturen i övrigt. Vi är alla, växter, djur, människor, delar av samma Liv, vi är uppstigna ur samma källa, som man kan kalla Gud, den högsta principen, det kosmiska medvetandet eller vad man vill — men benämningen är oväsentlig.

— När startades Findhorn?

— För 7—8 år sedan av makarna Peter och Eileen Caddy. De hade gått igenom mycket svåra kriser och var nästan totalt utblottade ekonomiskt, ägde just inte mer än en bil och en husvagn. De hade försökt allt möjligt och visste inte vad de skulle ta sig till. Så fick Eileen en vision av att de skulle åka till en plats som hette Findhorn. De for dit, och där fick hon i en inre upplevelse, av ett slags inre röst, besked om att de skulle ställa sin husvagn på den mest ogästvänliga delen av en campingplats; det var inte stort mer än en sandig avskrädeshög, där pinande vindar från Atlanten blåste, och ingenting växte där. Hon lydde meningen, och sedan började de anlägga en trädgård där som följd av Eileens inre ledning. De blev föremål för allmänt löje, ty det ansågs att ingenting kunde växa i den sanden, men snart uppstod efter deras arbete en underbart vacker trädgård omkring husvagnen. Under meditationer fick Eileen vidare besked om vad som skulle göras. De följde helhjärtat hennes inre maningar, även när projekten verkade minst sagt äventyrliga. De skaffade saker och ting utan att ha pengar. Men stället växte mer och

Några av Findhorns vackra trädgårdar och bostäder.

Findhornfolk bygger en ny matsal.

mer. Det har nu blivit ett center, där 120 människor bor och arbetar. Som donation har de fått en närliggande, större villa, de har en skola i andlig vetenskap, de sysslar med teater, poesi, dans — med olika vägar att uttrycka människans inre. De har ateljéer för keramik, vävnad och träskulptur. Det som tillverkas, säljs i en liten butik, som de skaffat sig. De har också utökat trädgårdsskötseln, och de har biodling. Själva är de vegetarianer, men det är inget tvång på besökaren. Efter principen att allt levande utgör en enda helhet, lever och arbetar de i kärlek, samverkan och samhörighet, liksom olika instrument i en orkester, för helheten. De strävar efter att frigöra människans positiva, livsbejakande skaparkrafter. De lever ut sin vision av en ny värld, bevisar dess praktiska duglighet.

Vid ett av mina besök där hade de fått inre ledning att skaffa sig en tryckutrustning för 2 500 pund. De hade inte mycket pengar i kassan, men när räkningen skulle betalas, hade det genom donationer kommit in exakt 2 500 pund. Alla deras projekt verkar helt vanvetliga för en normalt kalkylerande människa. Men det fungerar.

— Är det bara Eileen Caddy som är impulsgivare?

— Nej, hennes roll har på senare tid i mångt och mycket övertagits av en amerikansk akademiker, David Spangler. I ett slags vakentrans får han instruktioner om stora och små ting som rör Findhorn. Han skriver på ett ställe: "Allt det som Findhorn har uppnått och förverkligat har skett genom att man först sökt stillhet, trängt in i och sökt samband med det varandets innersta centrum, där Guds vilja och liv är kända och där efter verkställt Guds vilja genom utåtriktad handling. I själva verket är det som gjorts på Findhorn ytterst avsett att demonstrera den kraft, den skönhet, det överflöd och den frihet som bjuds ge-

nom ett liv som levs genom harmoni och gemenskap med den Gud som finns inom oss och alla ting." Gud är den innersta livskraften i allt. Han är limitless love and truth, oändlig kärlek och sanning. Han är en ständig andlig närvaro. Spangler skriver: "Universum är i själva verket en immateriell helhet, i vilken Gud ingjuter liv och harmoni och vars totala aktivitet manifesterar Hans vilja. Detta liv och denna vilja lever i var och en av oss. Om vi öppnar oss för dem och förverkligar dem i våra gärningar, skapas därav kärlek och helhet, såväl inom som runtomkring oss." — "Findhorns vision av människans nya ställning i livet är att människan skall icke behöva lida någon brist ty hon lever mitt i Guds överflöd. Människan kan komma i åtnjutande av detta överflöd när hon formar sig själv till en störningsfri kommunikationsled genom vilken liv kan strömma ohämmat, givet och mottaget i överflöd. Alla hennes behov, på materiella nivåer såväl som på andliga, uppfylls frikostigt i varje ögonblick när hon har bevisat sin förmåga att frigöra och i sin tur ge vidare till gemenskapen av vad hon fått och icke själv längre behöver. Findhorn är inte en kommun där gemensam äganderätt praktiseras. Gud, livets fullhet, är skapelsens enda ägare. Findhorn strävar efter att demonstrera ett medvetande att gemenskapen och varje individ i densamma är en överflödets tjänare snarare än ägare. Att hålla fast vid något och försöka att äga något indikerar en brist på förtrostan och tvekel på att behoven kommer att fyllas på samma sätt även i framtiden. Om någon verkligen lever i fullt medvetande om överflödande tillgång finns där inte något behov av att försöka äga och samla på hög. Man behandlar de gåvor man får av livet med respekt, kärlek och förståelse såsom varje tjänare skulle ta vara på det som har anförtratts i hans vård, beredd att återlämna det om situationen

så skulle kräva. Först då är en människa beredd att manifestera överflödet i och genom sitt eget liv.

Denna princip får ett gott förverkligande på Findhorn. Allt det som finns i gemenskapen i fråga om byggnader, utrustning och jord har åstadkommits genom förtrostan och genom öppenhet för Guds ledning och överflöd. Gemenskapen har aldrig någrastörre belopp på banken men dock går den tveklöst och i full förtrostan in för nybyggnadsprogram, köper utrustning och bostadstillbehör samt fullföljer verksamheten med att föda och ta hand om alla de hundratals besökare som kommer varje år. Alla behov fylls alltid. När en räkning förfaller till betalning eller en utgift måste mötas, finns pengarna tillgängliga. De kan komma från donationer eller gåvor i utbyte mot fullföljer verksamheten som har stannat på Findhorn någon tid eller från det blå, från anonyma donatorer. Utrustning kommer just när den behövs, och då specella färdigheter eller talanger behövs, anländer också den därtill ägnade arbetskraften. Gemenskapens medlemmar arbetar både fysiskt och andligt med att hålla alla kanaler öppna. Ingen sitter med armarna i kors och väntar på att Gud skall göra arbetet. Dock är det så som det är skrivet, att till dem som är villiga att ge ut sig själva i kärleksfullt tjänande till gemenskapen blir återgåldat i mångfaldigt överflöd. Till dem som sätter Gud före allting annat, Hans liv inom oss, medvetandet och verkningarna av Hans helhet, till dem skänks allt annat i överflödande mått. Visionen av Jesu löfte att människan skall kunna få ett rikare liv förverkligas varje dag på Findhorn."

(Idag beskrivs livet på Findhorn något annorlunda. Samhället har haft en del kriser, men har tagit sig igenom dem, bestått och växt. — P A Atterbom avled 1982.)

Katharsis i vår tid

Kritik av nya tidens terapier

”Terapivågen är över oss. Under de senaste decennierna har vi kunnat bevittna en explosionsartad ökning av antalet psykoterapeutiska tekniker.” Så inleder den danske journalisten Eric Danielsen sin polemiska bok *Skärseldsterapier* (Rabén & Sjögren 1988, övers. Sten Andersson) som tar upp några former av känslöförlösande terapier.

1980 behandlades i en psykoterapihandbok mer än 250 psykoterapisystem, upplyser Danielsen och tillägger och de torde ha blivit ännu fler sedan dess. Mest populära är de terapier där man får ge utlopp åt förträngda känslor för att bli ren från gammalt känslöbråte, som hindrar den sanna personligheten att träda fram. Dessa terapier är egentligen inget nytt, menar Danielsen, utan i stället variationer på ett gammalt tema, nämligen känslöförlösande frigörelse, som skall ge *katharsis* (rening).

Neuroserna är västvärldens moderna folksjukdomar, men många av de terapier som erbjuds är bara skräp, menar Danielsen. De är också mycket dyra, och därför är det mest välbärgade och välutbildade personer som söker sig till dem, många bara för att det är spännande och kan liva upp en tråkig vardag.

Karakteristiskt för terapierna är den uppblåsta förmånenheten hos deras förespråkare, som påstår sig på kort tid kunna bota alla slags psykiska åkommor. I verkligheten är det lätt att se att de rapporterade positiva effekterna är tveksamma eller inte har någon längre varaktighet.

Danielsen hävdar att terapierna stimulerar antiintellektualism och är passiviserande. Terapeuterna vill psykologisera bort de verkliga problemen, som är reella motsättningar, intressekonflikter och främlingskap mellan människor. Ett socialt elände, som bör bekämpas genom politiska åtgärder, trollos skenbart bort i ett narcissistiskt navelskå-

dande.

Det är skrämmande, tycker Danielsen, att många människor är så isolerade och ensamma i dagens samhälle att de som en sista utväg betalar en terapeut för att från en annan människa få en smula värme och intresse för de problem de har.

Perls

Fritz Perls, som grundade gestaltterapi, är en *nuets profet*. Lever man i nuet, med sina sinnen öppna, så är man en frisk människa, menar han.

— Det otroliga, säger Perls, som är så svårt för folk att förstå, är att upplevelse, uppmärksamhet på nuet, är tillräckligt för att lösa *alla* neurotiska problem.

Några grundläggande moraliska imperativ hos Perls:

1. Lev nu. Koncentrera dig på nutiden istället för på det förflutna och framtiden.
2. Lev här. Koncentrera dig på det som finns (i nuet) istället för på det som inte finns.
3. Sluta med att föreställa dig saker. Upplev verkligheten.
4. Sluta med onödigt tänkande. Smaka och se istället.
5. Ge uttryck för vad du tänker och känner istället för att manipulera, förklara, rättfärdiggöra och döma.
6. Ge dig hän i olusten och smärtan lika väl som i lusten. Begränsa inte din uppmärksamhet.
7. Acceptera inte ”du skall” eller ”du borde” om det inte kommer från dig själv. Tillbe inga avgudabilder.
8. Ta det fulla ansvaret för dina handlingar, känslor och tankar.
9. Var dig själv.

Några centrala uttryck för Perls starkt individualistiska filosofi:

Jag gör det jag vill och du gör det du vill jag är inte satt till världen för att leva upp till dina förväntningar och du är inte satt till världen för att leva upp till mina.

Perls vill få oss att tro, att allt förändras bara vår inställning till ting förändras. Hårda samhälleliga realiteter negligeras totalt och psykologiseras bort. Detta är en av hans mest fatala villfarelser, som inte ens hans mest hängivna beundrare har kunnat undgå att lägga märke till: — Ofta uppmärksammas alltför lite de viktiga förhållanden som individen ingår i och effekten av de ekonomiska, institutionella och kulturella system som individen är en del av. Genom att betona patienten själv som den enda som har nyckeln till sitt eget öde och lycka kan vardagslivets realiteter förvanskas.

E D

Du är du och jag är jag skulle det ske att vi finner varandra är det bra om inte, så är det inget att göra åt det.

Envar får alltså ta hand om sig själv och har ansvar endast för sig själv. Danielsen betecknar detta som ett *oansvarighetens evangelium* och menar att dessa tankar bara uttrycker ensamhet och brist på socialt ansvar. Solidaritet är ett okänt ord inom gestaltterapi, poängterar han.

Han anklagar också gestaltterapi för antiintellektualism. ”Glöm förståndet och förlita dig på dina sinnen!” har Fritz Perls sagt.

Lowen

Alexander Lowen, bioenergetikens grundare, har en stor idé, som han övertagit från Wilhelm Reich, nämligen att inre konflikter motsvaras av spänningar och kramp i musklerna. Kropp och själ hänger så intimt samman, menar han, att man under psykoterapi måste behandla båda. Varje neurotiskt symptom har sin kroppsliga motsvarighet. Genom att studera en persons muskelspänningar kan man avgöra vilka känslor som är blockerade hos honom. Och genom bland annat rörelseövningar, som mjukar upp muskelpansaret, kan

Hur starkt Lowen överdriver kroppens betydelse framgår av följande citat:

— Den grupp som arbetar med kroppen uppnår en känsla av enhet till följd av det ömsesidiga acceptandet av vars och ens strävan efter frihet, välbefinnande och glädje. Det är en enhet som inte bygger på något behov av stöd och inte heller på ett gemensamt motstånd mot förtryck; i så fall skulle gruppen oundvikligt skapa svartsjuka och vrede inom sig. Detta händer inte i den bioenergetiska gruppterapien. Utifrån respekten för sin egen kropp kommer var och en att respektera alla de andras kroppar och därmed deras liv och särprägel.

E D

man upphäva den kroppsliga spänningen och ta bort de inre blockeringarna.

Enligt Lowen gäller det för en människa som vill vara harmonisk och lycklig att vara i kontakt med sin kropp. Den som har kontakt med kroppen lider aldrig av depressioner, eftersom han inte har några illusioner om sig själv och livet!

Kroppen är också sätet för verklig glädje. Genom att vi förlorat kontakten med vår kropp har vi också mist vår ursprungliga förmåga att känna glädje.

Det är alltså ett *kroppsevangeliem* som Lowen förkunnar. Danielsen kallar det kroppsbesatthet och menar att denna livssyn ger blott illusoriska lösningar på mänskliga problem.

Janov

Arthur Janov har, skriver Danielsen, en storskrävande marknadsföring av sina idéer. I en tidningsintervju har han påstått att man med hans metod kan bota homosexualitet, narkomani, alkoholism och psykoser och även endokrina sjukdomar, huvudvärk, magsår och astma. Han säger sig kunna bota *varje* neurotisk patient, och han ser sin metod som ett universalmedel för att skapa en helt ny typ av friska människor på jorden!

Neuroser är frusen smärta enligt Janov. Primalterapi, som är en skrikterapi, tinar upp den nerfrusna smärtan.

Kelley fastslår att ”primalskriket” upptäcktes av Wilhelm Reich för mer än 30 år sedan: — Janovs påstående om att ha upptäckt den emotionella urladdningens teknik måste betraktas som oärligt. Janov känner väl till Reich och hänvisar ofta till honom men aldrig på ett sådant sätt att läsaren kan förstå hur Reich bidragit till Janovs tillvägagångssätt. Kaufmann riktar en liknande kritik mot Janov när han skriver: — Janov är som en lilleputt som vägrar erkänna att han står på axlarna till två giganter. Hans personlighetsteori innehåller mycket lite — om ens något — som inte redan finns hos Freud och Reich.

E D

Men det är inte själva skriket som botar, utan smärtan, som skriket är ett uttryck för. I smärtan öppnas personens förvarssystem och han blir öppen för sanningen om sig själv.

Enligt Janov beror alla neuroser på att föräldrarna inte har tillfredsställt barnets grundläggande behov, nämligen att få mat, att vara varm och torr, att växa och utvecklas i lagom takt, att bli omfamnad och smekt och att bli stimulerad.

Människor från hela världen vallfärdar till Janov för att befrias från sin smärta. Men, skriver Danielsen, det finns en form av smärta som patienterna helst inte bör lida av, nämligen fattigdomens, eftersom priset för en behandling ligger runt 7000 dollar* Den summan täcker tre veckors individuell terapi och 75 gruppmöten under cirka ett års tid.

Casriel

Daniel Casriel använder en variant av skrikterapi.

Han säger:

— Skrik kan frigöra känslor som varit bortträngda sedan barndomen, och det befriande utloppet kan medföra betydelsefulla förändringar av personligheten.

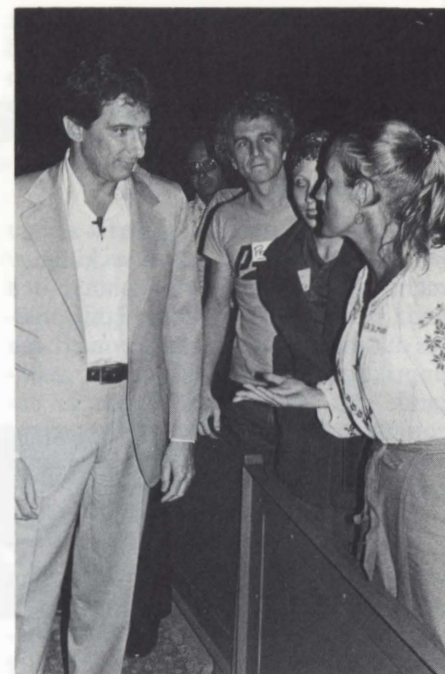
Casriel arbetar med fyra ”grundkänslor”, nämligen rädsla, ilska, smärta och njutning eller kärlek. Han vill få patienterna att ombetinga sig med hjälp av starka känsloupplevelser, att förvärva en ny uppfattning om sig själva, så att de ser sig som människor vilka fyller sin plats, är värda att älska och som kan få sina behov uppfyllda, om de anstränger sig. Grundförutsättningen för ombetingningen är att patienten lär sig att känna.

I Casriels grupper konfronteras deltagarna med varandra och utsätts ofta obarmhärtigt för andras uppfattning om dem själva. Avsikten är att patienterna inte skall kunna slingra sig undan sanningen om sitt eget sätt att vara. Det förekommer vredesutbrott, gråtattacker och skällsord hämtade från gatans språk, men också omfamningar, beröringar och andra uttryck för kärlek.

Erhard

Werner Erhards est är en av de populäraste väckelserörelserna i Amerika. Den lovar att på 60 minuter förändra en människas liv. Estträningen sker i grupper om 250 personer åt gången, där varje deltagare betalar 250 dollar. Det blir 62 500 dollar till estorganisationen i inkomst för de två veckoslut som träningen pågår. Erhard är mycket riktigt också en rik man. Han bor i lyxvilla med köksmästare, tjänare och chaufför samt en limousine, en Mercedes och privatflyg.

Centralt i est är att inse vad livet är och låta det ha sin gång.

Mannen som skapat est, Werner Erhard, pratar på bilden med svenskan Gita Sellmann. Foto Per Frisk.

En stor del av träningen består i att lyssna på långgrandiga föreläsningar, där deltagarna utsätts för grova utskällningar, förolämpningar och förlöjliganden.

En annan viktig tanke hos Erhard är att medvetandet är det enda som finns, inget annat existerar. Det som finns är inte bra eller dåligt i sig, utan neutralt. Det är medvetandet som påtvingar världen sina värderingar! Den objektiva världens existens förnekas. Allt är subjektiva upplevelser, som vi själva styr. Och vi skapar själva vårt liv.

Estträningen syftar till att förändra deltagarnas förmåga att uppleva. Men, skriver Danielsen, deltagarna indoktrineras att misstro förnuft, logik och intellektuell kunskap och att tro på renodlat individualistiska lösningar. Est ”avskyr kollektiva aktiviteter och ömsesidig hjälp — för att nu inte tala om organiserad politisk kamp i syfte att förändra samhällsförhållandena”. Passivitet blir den oundvikliga följden.

Est producerar nöjda människor, som är effektiva i sitt arbete och inte bråkar.

Målet för Casriels behandling är att driva ut de olämpliga känslorna och ersätta dem med friska. Han erkänner att konfrontationstekniken kan vara potentiellt farlig; det är inte alla människor som har tillräcklig jagstyrka att sätta emot. --- Gruppatmosfären kan --- vara ytterst provocerande — i hopp om att få deltagarna att överge sina försvarsmekanismer och istället ge fritt utlopp åt sina ”sanna känslor”. Tekniken pendlar mellan typiska anklagelser från gruppen och kärleksfulla kramar.

E D

Danielsen: "Det etablerade samhället har alltså all anledning att vara nöjt med de dämpande effekterna av estmetoden när det gäller den kritiska inställningen till det bestående."

Encountergrupperna

Syftet med encountergrupperna är inre personlig utveckling och utveckling av människors förmåga till kontakt och goda relationer. Människor konfronterar där med varandra på ett synnerligen uppriktigt och ofta hänsynslöst avslöjande sätt. Enligt Carl Rogers är encounter det bästa medlet för att bota ensamhet och främlingskap, som så många lider av i dagens samhälle.

Han säger:

— När två äkta jag sträcker sig efter varandra inträder ett möte mellan jag och du, vilket Buber så utmärkt beskrivit. I det ögonblicket upplöses ensamheten, människan känner sig stå i verklig kontakt med en annan människa, och det främlingskap som i så hög grad varit en del av hennes liv, försvinner.

Danielsen refererar en del kritik mot

encountergrupperna.

Gruppernas så kallade mänsklighet är opersonlig. Folk förs samman för att uppleva, och struntar därefter blankt i varandra.

De känslor som uppstår i grupperna får inte förväxlas med äkta vänskap. Efteråt återvänder deltagarna oförändrade till sitt vardagsliv.

I grupperna satsar man på att bryta ned individens kritiska sinne, hans förmåga att analysera.

Eric Danielsen behandlar också den s k sensitivitetsträningen, som han menar medför stora risker för psykiska skador hos deltagarna. Denna träning innebär intensiv konfrontation i grupper, vilket kan vara plågsamt men antas öka deltagarnas känslighet så att de exempelvis kan bli bättre chefer.

Danielsens bok är polemisk, nedrakan-de. Säkerligen skulle en mer objektiv, vetenskaplig redogörelse kunna ta upp många goda värden i terapierna. Men kritik behövs. Det ligger åtskilligt i Da-

nielsens synpunkter, exempelvis att de nya terapeuterna utgår från alldeles för enkla begrepp och att det mänskliga psyket är mycket mer sammansatt än de räknar med.

SM

* 1 dollar = cirka 6 kronor i början av år 1988.

Den tidigare ordföranden för est, *Richard Farson*, är en av dem som på ett inträngande sätt varnat för det brutala och mänskligt förnedrande i est: — När människor lär sig, vilket jag tror man gör i est, att det är acceptabelt och kanske rent av nödvändigt att tvinga människor till lydnad, att stänga in människor och trötta ut dem "för deras eget bästa", då står vi inför ett klassiskt mål/medel-dilemma, och vad värre är: en av förut-sättningarna för facism.

ED

Infoteket

Infoteket, Bantorget 5, 222 29 Lund, tel 040-794 66, ger ut informationsblad om livskvalitet och personlig utveckling, hälsa och miljö, fred, djurskydd mm. Här några axplock:

Växthusrörelsens nätverk växer ständigt. Det finns nu 7 växthus i Sverige samt 30 kontaktpersoner. Målsättningen är bl a att höja vår andliga nivå och skapande förmåga samt sträva mot inre frid och yttre fred. Info: Växthuset, Väddö, 0175-314 85.

Nordisk förening för humanekologi är en förening med Lund som huvudort. Den arbetar för de vetenskapliga aspekterna av samspelet mellan miljö och människa. Box 2015, 220 02 Lund.

Gör det till en regel att varje morron skriva ner det som du måste göra den dagen samt det som du bör göra samt något roligt att göra.

Ur Infotekets nyhetsblad

Kvinnohögskolan är en träffpunkt för kvinnorörelsen där kvinnor kan träffas och utvecklas tillsammans. Erbjuder kurser och rekreation. Storsund 90, 781 94 Borlänge, 0243-237 07. **Framtidslinjen** är en kurs på Väddö folkhögskola och erbjuder grupparbete om väsentliga frågor. Info: 0176-500 18. **JAK** ger ut en innehållsrik tidning om bl a studieskulder och räntefri ekonomi. Tel. 08-20 24 45.

REIKI

Veckoslutskurser
i Sthlm och Gtb

- **REIKI** är en teknik o. konststart inom healing.
- Du kan med **REIKI** aktivera, rikta o. tillämpa den universella energin för att befordra balansering, healing o. helhet.
- **REIKI** är ett fullständigt system för självtransformation.

Förfrågn. o. anmäl.n.:

GUNNA VISTISEN, Sunbeam,
Vallentuna (T-bana, buss).
Tel. 0762-782 59

även enskild konsultation.

Lyall Watson ÅSKFÅGELN

En resa i Afrikas förflutna

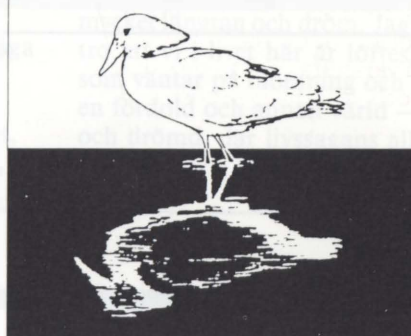

Översättning Gunilla Larsson

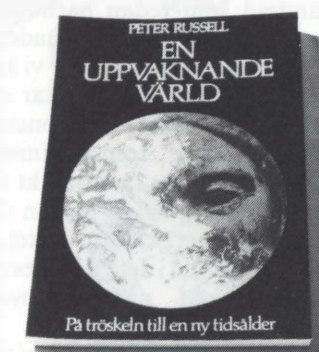
Det finns en afrikansk fågelart som skiljer sig från alla andra fåglar. Den ses ofta i vattensamlingar där den oavslått stirrar på sin egen spegelbild. Den åtföljs av blåst och regn och är känd som regnmakare, ett förbud om åska. Den kallas Masianoke, Åskfågeln. Människorna i Afrika bemöter den här fågeln med stor respekt. De håller sig på avstånd från den, men iakttar den ständigt för att kunna se varsel och förbud. Denna respekt är uppblandad med rädsla och övertygelsen att Åskfågeln någon gång kan komma att uppträda mitt ibland dem i mänsklig gestalt.

En man som fick rykte om sig att vara en sådan gestalt var Adrian Boshier som gav sig ut i den afrikanska vildmarken ensam och till fots, med en fickkniv och en påse salt som enda utrustning. Han letade efter den värld som ett århundrade tidigare beskrivits av Livingstone. Mot alla odds fann han den.

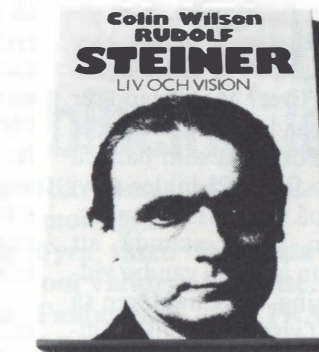
LYALL WATSON
ÅSKFÅGELN
En resa i Afrikas förflutna

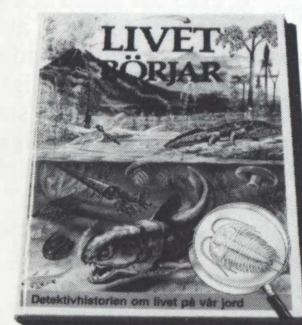
Karl-Erik Edris
VISION ELLER VANMAKT
En tolkning av den västerländska civilisationens historia och tankar inför framtiden

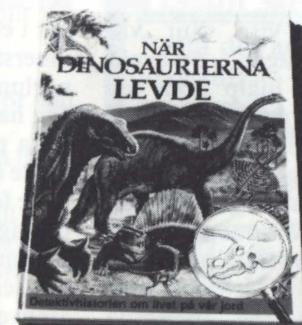
Peter Russell
EN UPPVAKNANDE VÄRLD
På tröskeln till en ny tidsålder

Colin Wilson
RUDOLF STEINER
Liv och vision

John Stidworthy
LIVET BÖRJAR
Detektivhistorien om livet på vår jord, del 1

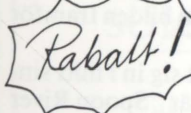
John Stidworthy
NÄR DINOSAURIERNA LEVDE
Detektivhistorien om livet på vår jord, del 2

John Stidworthy
DÄGGDJUREN TAR ÖVER
Detektivhistorien om livet på vår jord, del 3

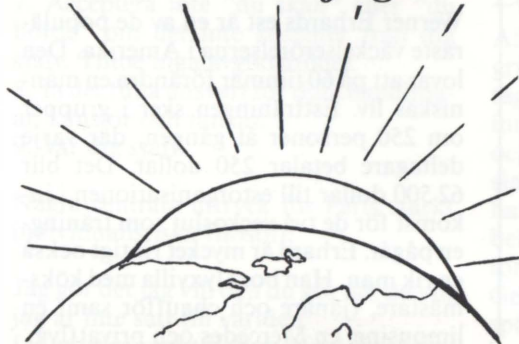
Ing-Mari Petersson
NÄR MORMOR VAR BARN
En bok om hur det var att vara barn på 20-talet

Jag beställer med 25% rabatt. Porto & postförskottsavgift tillkommer.

☐ Åskfågeln	121:—	☐ Livet börjar	84:—	Namn
☐ Vision eller vanmakt	106:—	☐ När dinosaurierna levde	84:—	
☐ En uppvaknande värld	119:—	☐ Däggdjuren tar över	84:—	Adress
☐ Rudolf Steiner	106:—	☐ När mormor var barn	95:—	

Stjärnor och planeter!!! Nu är det möjligt!!!

- Gå på toaletten och res genom tid och rum.
- Öka ditt medvetande liggande på sofflocket.
- Se solen mitt i natten utan att tappa förståndet.

Dessa och många tidigare omöjliga situationer har nu med teknikens hjälp blivit möjliga. Låt några av Sveriges absolut främsta astrologer bli din guide in i den nya tidsåldern.

FÖLJANDE INTERESSANTA TITLAR FINNS NU TILLGÄNGLIGA PÅ KASSETTBAND:

• **MARIE LINDMARK - KARLEKENS INNEBOENDE KRAFT.** Ett föredrag på 80 min. Är karleken en galenskap eller förmåga? Eller både och? Dessa och många fler frågor belyser Marie ur ett tidöst perspektiv, baserade på sina djupa kunskaper i astrologi och kosmobiologi. 80 kr + porto.

• **ERIK HESSER - ASTROLOGINS SYMBOLSPRÅK.** Vad betyder fullmånen? Eller är det nymånen som är av största betydelse. Är ett horoskop inte värde än Expressen? Erik ger i en intervju sin personliga insikt om astrologi och dess symbolers innebörd i modern tid. 40 min. 50 kr + porto.

• **ERIK HESSER - EN VAKNANDE VÄRLD.** Ett föredrag på 90 min om planeten jordens roll när vi går in i Vattumannens tidsålder. Det är dax nu. Den nya energin är här och det är vi som ska ta hand om den, eller? En tidlös thriller. 80 kr + porto.

• **JAN ROMANDER - ASTROLOGIN OCH DEN NYA FYSIKEN.** Ett föredrag på 90 min, som vänder upp och ned på den gamla Newtons världsbild, är inte verkligheten uppbyggd så som vi tror? Står vi inför ett paradigmskifte och vad är det? Följ med in i framtiden. 80 kr + porto.

BESTÄLL GENOM ATT BETALA IN PÅ PG 407 58 7040 TRANSFORM. PORTOFRI. ELLER PER TELEFON 08-31 65 92, eller använd kupongen.

Transform Hagaqatan 48
Förlag 113 47 Stockholm

SÄND MOT POSTFÖRSKOTT
☐ KARLEKENS INNEBOENDE KRAFT 80:-
☐ ASTROLOGINS SYMBOLSPRÅK 50:-
☐ EN VAKNANDE VÄRLD 80:-
☐ ASTROLOGIN OCH DEN NYA FYSIKEN 80:-
TITEL.....
NAMN.....
ADRESS.....
POSTADR..... vg textu

Livsbilder

Birgitta Fries-Ossiann

En bild av vår familj ligger framför mig — sex syskon då, nu jag ensam kvar. Barndom, ungdom, ålderdom — livscykeln fullbordad, facit givet, och snart också mitt. Varför blev livsbygget just sådant — så få möjligheter förverkligade i livet? Med vemod ser jag ansikten, blickar, hållning — allt det ofullbordade, det drömda som bara få av oss orkade leva fram. På bilden är vi medelålders och på något vis redan färdiga och liksom förutbestämda att obönhörligt nästan i blindo vandra vidare i en viss riktning. Är karaktären så oföränderlig — ett visst reaktionssätt givet, ödesbundet? Ibland frestas man tro att friheten är en chimär — att vi nästan automatiskt genom vårt givna sätt att reagera slussas fram till nederlag eller seger.

Redan barndomen tycks sia om kommande öden. Min syster berättade en gång minnen från leken i kojorna. Var och en av syskonen skapade i sitt lekval, i sitt olika kojbygge en nästan kuslig spegelbild av det kommande livsödet. En välbyggd fint planerad koja och livscykelnas facit — möjligheter skickligt förverkligade. En annan koja av brädstumpar placerade litet hur som helst — ett bygge som rasade ihop då och då — och likartat blev livet. Försök med lite av varje — ständiga misslyckanden. Alla vi syskon visade på var sitt sätt med vårt lekbeteende, menade min syster, hur livet kom att gestalta sig.

Jag var bara två år då, men en tydlig minnesbild från kojleken har jag — en bild som på sitt sätt pekar framåt. Hågkomster från så tidiga år är liksom stilstående klara ögonblicksbilder — inget förut, inget efteråt. Jag ser mig själv på väg mot den bror som alltid betytt mest för mig och som jag hela livet igenom känt samhörighet med på ett djupare sätt än med de andra syskonen. På ännu en av mina tre minnesbilder från tvåårsåldern är vi båda tillsammans. Hur kunde jag redan då känna att vi hörde ihop på ett särskilt sätt? Hela barndomen var banden till denne nio år

äldre broder starka och de förblev det under alla år.

Måste en karaktär livet igenom vara så oförändrad som redan barndomen tycks sia om? Innanför det stelnade, innanför en färdig mekanism anar vi ändå en rikare del — något som längtar efter förlossning, efter frihet. Religionen talar om "omvändelse" som väl innebär att personlighetens yta får kontakt med själva väsens kärnan — att luckan öppnas mellan medvetet och omedvetet. En inre helhet speglas då i det yttre skeendet — en vändpunkt nådd, förnyelse möjlig.

I de äkta sagorna tecknas karaktärer i klara färger. Livets odesspel — nederlag eller seger fullbordas i en liksom förutbestämd riktning. Men innerst har sagan ändå ett djupare budskap — att förändring, mognad kan ske. Hjälsen möter goda feer eller visa djur vid livsvandringens korsvägar, i de avgörande ögonblicken — hjälp finns för den som är öppen och ödmjuk.

Hade jag gåvan att berätta skulle jag skriva sagor om mitt eget och mina syskons öden — söka finna de stunder, då livet liksom sökte oss för att öppna våra ögon och lära oss lyssna till djupen i oss själva och i tillvaron och leda oss mot vår väsens kärna. Jag tror att oledva möjligheter slumrar hos alla — att bara en bråkdel blir förverkligad i tiden. Så litet av vad vi innerst rymmer av våra dolda liv blir bringat i dagen. Alla står vi vid korsvägar. I mina sagor skulle hjälten då förstätt att vara stilla och lyhörd för sin inre röst som ville varna och hjälpa. Väntat på tecken och försökt lyssna med hela sin själ på det minsta varsel. Och rösten skulle talat för det gör den alltid — det är bara vi som är förströdda och inte uppfattar. Feer, visa djur, skyddsänglar, försynen — bara olika namn på hjälpare som vill oss väl.

Vad är det då som sker i en sådan stund? Det måste vara att vi får tillgång till oanade resurser i vårt innersta och delaktighet i varandets urgrund i vilken allt levande har sina rötter. Då vi finner

oss själva i djupare mening kan den i varnor stelnade karaktären bli livsförnyad — en väg öppna sig i en ny riktning. Alla har vi väl någon gång i livet haft denna upplevelse av väsensutvidgning och befrielse från det stelnade och anat tusen livsmöjligheter. Det är som ett under — som vore man genomfluten av en kraftström. Då gäller det att vara vaken — de ögonblicken är livsavgörande, bestämmande för framtiden. Poul Bjerre talar om att känna nya oanade krafter bryta fram ur själen. "Genom allt som synes och höres måste jag ned till det som är — genom jorden ned till källan."

I mörka tider måste vi bevara i minnet att källan finns och är tillgänglig för alla — att vi inte är statiska utan dynamiska, innerst skapande — har valmöjligheter. Jag hörde en gång en pojke som begått det ena brottet efter det andra och hamnat i ett uppfostringshem säga, att han innerst visste att han kunnat handla annorlunda — att han haft valmöjligheter. Jag har samma känsla, när jag ser tillbaka på mina egna ofta dåraktiga val. Hade det inte funnits andra möjligheter både för mig och för mina syskon? I mina sagor skulle allas livsöden gestaltat sig annorlunda. Sagans viktigaste uppgift ser jag i att göra oss seende — visa att livet är stort och spännande. Vi skulle förstätt vid våra korsvägar — i de avgörande ögonblicken att bli stilla och lyssna till rösterna som ville hjälpa oss. Hur mycket ljusare skulle inte då våra liv blivit och eftermälena talat ett annat inte så vemodigt språk som bilden framför mig vittnar om.

Eftermälen som etsat sig in i mitt sinne och gripit mig djupt är "Spoon River Antologien" — Edgar Lee Masters mästerverk. Många gånger under årens lopp har jag återvänt till hans ordknappa uttrycksfulla gravskrifter. Han låter de döda på kyrkogården i det lilla landsortssamhället Spoon River forma små bilder av hågkomster från sina liv och sina gärningar och ge uttryck för sin livsyn. Minnen — ofta obetydliga, tillfälliga men som ändå liksom i blyxtbelys-

ning låter ett människoödet ta form — en ögonblicksbild skapas. Just så måste det livet ha gestaltat sig — "färdriktningen" given. Ofta vemodiga blicker om ett obevekligt öde — inifrån givet.

Vandrare, kanske tror du att ödet är en grop utanför dig själv, som du kan kringgå med förutseende och klokhet.

Så tror du, när du betraktar andras liv,

likt en som lutar sig över en myrstack som en gud och ser hur dess besvärligheter kunde ha undvikits.

Men stig in i livet: tids nog ser du ödet närma sig i formen av din egen spegelbild, eller du skall sitta ensam vid din härd och plötsligt finns det en gäst i stolen bredvid,

och den gästen skall du känna igen och läsa det sanna budskapet i hans blick.

Men vad är "det sanna budskapet" om en människa — hennes livs facit eller den längtan hon innerst äger — den livets saga hon drömt om att förverkliga? Varför utvecklas vi så olika trots skenbart samma möjligheter? Kan vi skylla på "Spoon River" — på miljön eller är det viljestyrkan inom oss själva som avgör vårt val — vårt öde?

Ni som spjärnar emot ödet, säg mig hur det kommer sig att på slutningen här mot floden som vetter mot sol och soln står en växt som ur luft och jordmån utvinnet gift och blir en giftmurgöra?

Och en annan som ur samma luft och jord tar söta safter och färger och blir mjölon?

Och båda trivs. Ni kan klandra Spoon River för vad det är,

men på vem kan ni skylla viljan inom er själva

som tar upp näring och gör er till syra, spikkklubba, maskros eller kungsljus och som aldrig kan utnyttja jorden och luften

för att göra er till jasmin eller

wistaria?

I andra dikter betonas vikten av att "känna vindens vägar och de osynliga krafter som styra livets skeenden". Vi måste förmå "hissa seglet" och själva "skapa mening" i vårt liv.

Nu vet jag att vi måste hissa seglet och fänga ödets vindar, varthän det må driva oss.

Att skapa mening i ens liv må bli till vanvett,

utan en mening blir vårt liv en plåga av sömlös åtrå och av sjuka

drömmar,

en seglare som längtar ut till havet, men aldrig vågar.

Kanske är det innerst viljan, förmågan att skapa och hålla fast "en mening", som likt en "Ariadnetråd" ger "färdriktningen", leder till ett livsverk i samklang med vår djupaste längtan — kanske den förmågan bestämmer våra öden. Några av oss syskon ägde den, andra inte. På bilden — hållning, ansiktsuttryck — allt talar sitt språk. Så många slumrande möjligheter hos oss alla, så mycket längtan och dröm. Jag vill gärna tro att vi i livet här är löftesrika frön, som väntar på blomning och mognad i en fördold och annan värld — en anad och drömd, där livssagens alla möjligheter en gång blir förverkligade.

VAD
FÖRNTIDEN
BERÄTTAR

Posta din anmälan redan idag till:

ESDA-
institutet

Vasagatan 12
411 24 Göteborg
Tel. 031-11 11 99

Gratis brevkurs från bibelns länder

- Rikedomar utan like i Tutanchamons grav.
 - Fyra tusen år gamla inskriptioner om världens skapelse.
 - Fantastiska PETRA, rosenröd klippstad med människooffer.
 - Dödahavs-rollarna i Qumran med dess sensationella fynd.
 - Kung Salomos koppargruvor funna.
- Läs om allt detta och mycket annat i tio fängslade studiebreve.

Sänd mig ovanstående brevkurs utan kostnad eller förpliktelser.

Namn

Adress

Postort

HÄLSO & KURSGÅRD
— med själen i centrum

Solveig Langkilde
Sören Grind
tel 0240-916 85
BROBY 1187 770 12 SUNNANSJÖ

Vi erbjuder dig:
Hälsö-, temaveckor och
veckoslutskurser, kropps-
balansering, zonterapi
Bachs blomstermedicin,
samtalsterapi, personliga
visualiseringsband.
Vi satsar på den lilla
gruppen med en personlig
atmosfär.

3—4/9	LIVSATTITYD OCH TANKEKRAFT
Kursledare: Solveig o Sören
BARA-VARA-DAGAR
5—11/9 o
3—9/10	med tillgång till enskilda behandlingar
och samtal.
15—18/9	KREATIV DANS OCH RÖRELSE
— Alexanderteknikinspirerat
Kursledare: Karin Schmidt
15—16/10	FRI FRÅN SKULD — utifrån Martins
och Jampolsky
Kursledare: Solveig o Sören
20—23/10
o 15—18/12	THE GAME OF TRANSFORMATION
— "Livets spel"
för personlig utveckling utarbetat på
Findhorn
11/9, 9/10,
11/12	Kursledare: John Talbott, Findhorn
LIVETS SPEL — den lilla varianten
Kursledare: Solveig

Har UFO-rörelsen en framtid?

Håkan Blomqvist

Carl Axel Jonzon vid UFO-konferensen i Motala påsken 1971.

Riksorganisationen UFO-Sveriges riksstämma i Enköping 26 mars i år samlade endast ca femtio intresserade deltagare från hela landet. Under 1970-talet var antalet deltagare på rikskonferenserna för det mesta mellan två och fyra hundra personer. Tefaten som folkrörelse är uppenbarligen på väg att försvinna, en trend som gäller även övriga världen. Det finns sannolikt flera orsaker till detta, men framför allt beror det på att antalet intressanta UFO-fall minskat under åttiotalet.

De första UFO-föreningarna bildades i USA i början av 1950-talet. Med några få undantag hade de sina rötter i den undergroundkultur av mystik och ockultism som är så typisk för Kalifornien ännu idag. Tefaten passade väl in i en teosofisk och ockult världsbild. Den närmast religiösa övertygelsen om rymdbrödernas ankomst var för många den drivande kraften i engagemanget. Att övertyga människor om tefatens realitet blev en ren missionsuppgift. Den heliga skriften i sammanhanget var George Adamskis och Desmond Leslies "Flygande tefat har landat" och senare även Adamskis "Ombord på rymdskepp". Både Leslie och Adamski var kulturmänniskor, Adamski genom sin Royal Order of Tibet och Leslie som teosof och ockultist.

Några få organisationer som Aerial Phenomena Research Organization (APRO) bildad 1952, och National Investigations Committee on Aerial Phenomena (NICAP) grundad 1956 försökte ha en mera seriös och vetenskaplig framtoning, men deras arbete försvann oftast i det allmänna bruset av myter och fantastiska anekdoter.

De s k kontaktpersonerna — människor som påstod sig stå i fysisk eller telepatisk kontakt med rymdmänniskor — var mediavänliga med sina sensationella berättelser. I New York hade Long John Nebel en nattlig radio"talk show" där

alla kända kontaktpersoner fick framträda med sina budskap. Mycket tidigt startades också kontaktrinriktade kongresser. George van Tassels årliga Giant Rock convention i Yucca Valley, Kalifornien hade första året, 1954, över fem tusen deltagare.

Med denna väldiga uppbackning var det naturligt att de flesta tefatsföreningar som växte upp på 50-talet var positivt inställda till kontaktpersoner och deras budskap. Mer än 150 kontakt- och mystikinriktade tefatsföreningar existerade i mitten på 50-talet i USA (1). I Sverige blev UFO-rörelsen ännu mera hårt bunden till kontaktbudskap och ockultism genom bokförlaget Parthenon som grundades 1957. I stort sett alla svenska UFO-föreningar som bildades på 50- och 60-talet följde Adamskilinjen och blev missionärer för rymdbröderna och deras filosofi. Någon motsvarighet till APRO och NICAP i USA fick vi inte i Sverige såvida man inte räknar UFO-Göteborg som grundades 1950 under flygaren Rune Rydebrants ledning. Men föreningen fick inget reellt inflytande på debatten och märktes knappast alls i massmedia.

1970 lyckades Carl Axel Jonzon ena ett tillräckligt stort antal svenska UFO-föreningar under en hatt och därmed föddes riksorganisationen UFO-Sverige. Denna organisation var i sin ideologi en fortsättning på de mera religiöst färgade amerikanska föreningarna. Skillnaden var att nu började man också undersöka lokala UFO-händelser på platsen. Men grundinställningen var missionerande. Det gällde att övertyga så många människor som möjligt om tefatens existens för att därmed skapa en bättre värld.

"Vi måste ändra oss på det moraliska planet", skrev Carl Axel Jonzon i sin ledare i UFO-Information nr. 7, 1972. "Våra vänner som kommer från rymden måste ha hunnit längre än vi i sin utveckling. Det torde röra sig om en evolution under årmiljonernas lopp... Är det under sådana förhållanden så svårt att inse varför vi inte kan förstå våra rymdbröder?... Visst kan det vara spännande att mäta avtryck och göra en rent teknisk undersökning, men om vi söker svaret på gåtan av därur vunna resultat, är vi inne på fel väg. Nyckeln till förståelse bär vi istället inom oss."

Information blev ett nyckelord i UFO-Sveriges ideologi. Man ville skapa en folkrörelse som framför allt påverkade attityden hos allmänheten till de flygande tefaten. "Först därefter kan också forskningsmässiga insatser komma att få sin verkliga betydelse", skrev man i programmet för riksorganisationen 1973 (2).

I mars 1973 lämnade Anders Liljgren och jag UFO-Sverige därför att vi var kritiska mot riksorganisationens arbetssätt och målsättning. Visserligen var vi då övertygade om tefatens realitet

George van Tassel

men vi ansåg att problemet endast kunde lösas genom förutsättningslös forskning. Resultatet blev sedermera Arkivet för UFO-forskning. Argumentationen hämtade vi till stor del från den fransk-amerikanske UFO-forskaren Jacques Vallée som i sin bok Passport to Magonia skrev:

"Det finns en tendens bland de troende att samlas i stora, mycket formella organisationer, där de slösar bort all sin energi och, ibland, en hel del pengar, med praktiskt taget inget synbart resultat som följd. Det står klart att sådana organisationer mera svarar mot ett psykologiskt behov än en sann önskan att upptäcka svaret på ett intressant intellektuellt problem. Att vidmakthålla en sådan grupp för med sig oerhört stora administrativa kostnader... och erfarenheten visar att forskningen alltid är den aktivitet som kommer i sista hand" (3).

I dag är UFO-Sverige en ganska vil-sen och trevande organisation utan en klar ideologi och inriktning. Men ännu så länge hänger mycket av den gamla missionsfilosofin kvar även om en del tappra forskningsinsatser gjorts här och var. Vilsenheten avspeglar sig i att tidsskriften UFO-aktuellt saknar ledarskribent, som kan driva en klar linje, samt i att andelen icke UFO-material i tidningen ofta uppgår till 50 procent eller mer. Rapportmaterialet i tidningen är huvudsakligen grundat på tidningsnotiser

och telefonintervjuer. Potentiellt intressanta fakta går förlorade genom att UFO-Sverige bara gör ytliga undersökningar av intressanta fall. Fortfarande är det viktigare med information än forskning.

Men när man ser tillbaka så får man konstatera att UFO-rörelsens grundläggande misstag varit att man glömt bort människan i sammanhanget, att man godtagit myter och vilda anekdoter som fakta. Man har inte varit tillräckligt medveten om den psykologiska sidan av UFO-upplevelsorna. Istället har man koncentrerat sig på själva berättelsen, huruvida föremålet var blått eller grönt osv. Elementära kunskaper i religions- och perceptionspsykologi hade kunnat rensa ut åtskilliga fall, vilka nu istället blivit ett slags vandringsmyter. Det är ett faktum att åtskilliga närobservations- och kontaktfall härstammar från mytomaner och/eller personer som inte kan skilja på inre och yttre verklighet. En verkligt djuplodande och total dokumentation av en UFO-observation kräver ofantligt mycket mer arbete och tålamod än vad UFO-Sverige normalt lägger ner på sina undersökningar. Resultatet blir också ofta bara ett kvalificerat mytspridande.

Ett exempel på ett ofullständigt undersökt UFO-fall, som gavs stor publicitet i UFO-aktuellt, är fyra polismäns observation i Tungalsta utanför Stock-

holm 6 oktober 1969. Föremålet som observerades under natten beskrevs på följande vis: Ett kraftigt lysande objekt kom på mycket låg höjd glidande fram över markytan för att slutligen stanna upp en bit framför oss. Föremålet — som var diskusformat — spred ett enormt starkt vitt ljus som fick hela omgivningen att lysa upp." Stig Aggestad kallade det "ett av de mest väldokumenterade fall vi någonsin fått kännedom om här på UFO-aktuellt... Ett talande bevis för ... existensen av en i högsta grad fungerande UFO-censur hos våra myndigheter." (4)

1987 följde journalisten Clas Svahn upp fallet varvid det framkom att observationen med största sannolikhet var en feltolkning av uppskjutningen av den ryska raketerna Meteor-2 den 6 oktober 1969 — en slutsats som polismännen godtog några dagar efter händelsen då de läste om den i tidningen. Polismanen Bengt Bengtsson på Handens polisstation förklarade för Clas Svahn: "Någon rapport tror jag aldrig att jag skrev. I och med att det fick sin naturliga förklaring (den sovjetiska uppskjutningen) tyckte väl ingen att det var någonting att skriva om" (5).

Såsom UFO-forskningen hittills bedrivits i Sverige får man instämma i Sven Ove Hanssons kritik att den är en pseudovetenskap. UFO-rörelsen som sådan har enligt min mening ingen framtid. UFO lämpar sig inte för föreningsverksamhet. Resultatet blir bara att man attraherar godtrogna idealister, fanatiker, ockultister och mystiker som skapar ännu mera förvirring i ett redan förvirrat ämne. Enda framkomliga vägen är förutsättningslös forskning utan en stor organisationsstruktur, där intresserade kan koncentrera sig på sakfrågan. Alltså mindre polemik och mera forskning. Det finns ingen anledning att försöka övertyga en massa människor om de flygande teaterns (eventuella) existens. Det är helt ointressant om åtta miljoner svenskar tror på tefat. En sådan ogrundad tro är snarare en social fara än ett positivt mål.

"Har UFO-forskningen en framtid?" frågar dr David Jacobs i ett nummer av International UFO Reporter, sept./okt 1986. Han noterar att trenden hos den nya generationen UFO-forskare är att i lugn och ro samla så mycket data som möjligt istället för att försöka övertyga allmänheten.

Men tyvärr finns ännu mycket av den kultiska, missionerande inställningen kvar. Gordon Creighton, ansvarig utgivare för Flying Saucer Review i England, är övertygad antroposof och matar ständigt sina läsare med de mest absurda konspirationsteorier och ockulta föreställningar.

Om UFO-forskningen skall kunna komma någon vart måste den frigöras från sin kultiska, religiöst färgade bakgrund och istället tas om hand av skept-

tiska och hårdhudade rationalister — både vetenskapsmän och undersökande journalister. UFO-rörelsen är ett historiskt fenomen, som bör lämnas till historien. Men UFO-forskningen har en framtid oavsett vad tefaten visar sig vara.

Noter

1. David Michael Jacobs. The UFO contro-

- versy in America. Indiana University Press, 1975, s. 13.
2. Riksorganisationen UFO-Sverige — en introduktion. Motala, 1973, s. 11.
3. Jacques Vallée. Passport to Magonia: From folklore to flying saucers. Neville Spearman, London, 1970, s. 158.
4. Stig Aggestad. Svenska poliser i UFO-incident. UFO-aktuellt, nr. 1, 1981, s. 19.
5. Clas Svahn. Telefonintervju 1 sept. 1987.

Strandgården

vid Vikasjön

i Dalarna

Vitalcenter med aktiv friskvård för KROPP och SJÄL, Strandgården, det hjärtliga hälsohemmet med 24 år i hälsans tjänst. Kunnande — erfarenhet.

- vegankost — när den är som bäst
- biodynamiska produkter
- individuell fasta
- kostråd — samtal
- motionsaktiviteter
- styrketräning
- hälsoskola
- ört- och receptstunder
- veg matlagning
- utflykter
- kroppsmassage
- bindvävsmassage
- bodyharmony
- kroppsbalansering
- zonerapi
- homeopati — örtmedicin
- allergitest
- fotvård
- ansiktsbehandling med Maurice Mességués örtbaserade produkter
- tarmsköljning enl. amerikanskt "colonies" system

Vecka 33 målarkurs med Arne Glerup.
Vecka 39 kurs i vetenskaplig naturterapi med Hans Bertil Juneby.

Strandgårdens nya lyft — FLYTTANK — för djupavslappning genom viktlöshet. Vill Du veta mera — ring eller skriv för prospekt och boking!

Vika Strand, 791 92 Falun, Tel. 023-912 00 vx

Ivan Troëng: MAGNETTERAPINS GRUNDER

På ett instruktivt och lättfattligt sätt beskrivs den vetenskapliga bakgrunden, utrustning och grundregler för behandling. I avsnittet magnetterapins A-B-C finns rekommendationer för behandling av mer än 150 sjukdomar.

Sätt in 50:- på vårt postgiro 12 81 00-5, så kommer boken portofritt. Gratis skickar vi dessutom häftet **Magnetism — ett effektivt hälso- och läkemedel** och vår prislista.

Terapimagneter AB
Måsvägen 65, 312 06 Mellbystrand
Tel. 0430-250 10, 258 25

ECKANKAR

den nya tidsålderns religion

Är du intresserad av dina drömmar och deras andliga betydelse, eller ut-ur-kroppen-upplevelser (Själsfärder) för att upptäcka ditt gudomliga själv? Är du intresserad av din andliga utveckling, reinkarnation, tidigare liv, eller hur de andliga lagarna fungerar i det dagliga livets situationer?

Människan av idag är i färd med att upptäcka möjligheterna som ligger i ett personligt, upplyftande förhållande till den andliga kraften. Likväl är det få som är på det klara med att det finns enkla, dagliga övningar, vilka sätter oss i förbindelse med denna allomfattande livskraft. Därvid kan den andliga medvetenheten växa fram på ett naturligt sätt och föra med sig en större grad av frihet, styrning av vårt dagliga liv och gudomlig kärlek till oss och vår omgivning.

Eckankar är en andlig undervisning för den individ som söker sin egen väg tillbaka till Gud. Själ — vårt egentliga själv — är evig. Den har existerat genom otaliga inkarnationer, och kommer att fortsätta existera efter den fysiska kroppens död. Vi är här därför att Själens önskar att lära sig vissa "andliga läxor" i livets skola, men det är upp till oss själva om vi vill ta det nästa steget på vägen.

Våra bokpriser inkluderar porto & expeditionskostnader.

The Wind of Change, av Harold Klemp... 45:-

I denna självbiografiska bok ger Eckankars andlige ledare svar på många frågor vi ställer oss i vårt andliga studium. Var dag för med sig nya möjligheter till erfarenheter, och läsaren tas med till den tiden då en nybliven ECKist just börjar lära sig de höga, andliga sanningarna (endast på engelska).

The Book of Eck Parables, av Harold Klemp... 115:-

Genom mer än 90 korta historier visar Eckankars nuvarande andlige ledare hur vi kan upptäcka och använda den inre vägledning som manifesterar sig i vårt dagliga liv (endast på engelska).

Soul Travelers of the Far Country, av Harold Klemp... 115:-

Sri Harold Klemp, den levande ECK-Mästaren, berättar om sitt unika andliga uppdrag — och hans mål för oss: att vi en dag skall kunna förflytta oss mellan det synliga och det osynliga med lätthet, som medvetna Medarbetare med Gud (endast på engelska).

ECKANKAR— Nyckeln till hemliga världar,

av Paul Twitchell... 95:-

Denna introduktionsbok om Själsfärder (Soul Travel) innehåller flera enkla övningar som kan hjälpa dig att erfara dig själv som Själ — att din verkliga identitet är gudomlig, odödlig och fri. Innehåller kapitel om sådana andliga grunder som karma, tidigare liv, och hur man löser dagliga problem med hjälp av den andliga kraften.

ECKANKAR, An Introduction... 20:-

Ett introduktionshäfte om Eckankar, introduktionsböcker, kassetter, kursbrev och annat studiematerial (endast på engelska).

Nordisk ECKANKAR Journal... 25:-

Innehåller artiklar på danska, norska och svenska av ECK-studerande i Norden och deras erfarenheter och upplevelser, samt några översatta artiklar av Harold Klemp och Paul Twitchell.

Prislista på böcker, kassetter m m, kan även beställas mot insändande av 8:- i frimärken.

ECKANKAR Stockholm Center, Strindbergsgatan 44 nb, 115 31 STOCKHOLM

Tänk dig ett bättre liv

KREATIV VISUALISERING

Shakti Gawain
En grundbok i konsten att använda fantasin för att uppnå det man vill i sitt liv. Boken ger kraftfulla metoder och råd hur du förverkligar dina visioner.
Häft. 167 sid. Pris: 110:-

ARBETSBOK I KREATIV VISUALISERING

Shakti Gawain
Ett kraftfullt hjälpmedel för dig som aktivt vill ta del i att förändra ditt eget liv till det bättre.
Häft A4-format. 140 sid. Pris: 159:-

ATT LEVA I LJUSET

Shakti Gawain
Lär dig att lyssna på din egen inre intuition. Den här boken kommer att bli din vän för livet och som du läser om gång efter gång.
Häft. 220 sid. Pris: 136:-

MUSIKENS HELANDE KRAFT

Hal A. Lingerman
Här får du råd vilken musik du kan välja för olika terapeutiska ändamål för att du ska må bättre. Rikligt med exempel och val inom den klassiska musiken.
Inb. 181 sid. Pris: 148:-

SE BÄTTRE - så återfår du din normala syn

Martin Brofman
En lättillgänglig kurs i ögon- och medvetandeträning som bygger på sk visualiseringsövningar. På tre månader kan du återfå din normala syn menar författaren, och kasta dina glasögon.
Häft. 40 sid. Pris: 65:-

KURSER I KREATIV VISUALISERING

3-4 sept och 19-20 nov i Stockholm. För dig som som snabbt vill komma igång med Kreativ visualisering och få stöd i grupp. Kurs 2 dagar. Pris: 700:-. Begär kursprogram.

Vi bjuder på portokostnaden om du betalar in i förskott på Pg 35 16 37 - 4. Ange vad du beställer samt texta namn och din adress tydligt. Du kan också ringa in din beställning på tel: 0250-42440 (Telsvarare). Du kan dessutom beställa vår utförliga katalog med musikkassetter och hypnosband.

Louise L. Hay, författare till boken "Du kan hela ditt liv"

DU KAN HELA DITT LIV

Louise L. Hay
Budskapet i boken går ut på att vi är till 100% ansvariga för våra liv. Vi formar med våra tankar det vi kallar framtiden. Och det gör vi här och nu! Boken har blivit en "bästsaljare" i USA. Boken innehåller också en stor referensdel om sjukdomar skapade av våra tankar och hur vi med positiva tankar "affirmationer" kan bearbeta orsaken till dessa sjukdomar. Utkommer i början av juli.
Häft. 230 sid. Pris: 136:-

Sänd kupongen (eller avskrift) till Energica, Box 8, 794 00 Orsa

- ☐ Du kan hela ditt liv, 136:- ☐ Arbetssbok i Kreativ visualisering, 159:-
☐ Kreativ visualisering, 110:- ☐ Se Bättre, 65:-
☐ Att Leva i Ljuset, 136:- ☐ Musiciens helande kraft, 148:- ☐ Utförlig katalog

Namn.....

Adress.....

Postadress.....

TEXTA TYDLIGT

Att bli intervjuad

Några erfarenheter

Det kan vara roligt och spännande att bli intervjuad — men är ganska riskabelt. Man tycker inte alltid om resultatet.

Den första större tidningsintervjun med mig publicerades i *Svenska Dagbladet* 1978, på Idagsidan, som är ett slags livsåskådningssida. Jag hade då arbetat med Sökaren i fjorton år.

En kille i jeans kom på besök: Erik Sidenbladh. Han ställde frågor och gjorde anteckningar. Efteråt bad jag att få läsa manuskriptet, innan artikeln skulle gå till tryckning. Det fick jag. Jag hade flera ändringsförslag, och de godtogs alla. Resultatet blev en artikel med korrekta informationer.

Ett litet minus: en rad hamnade på fel plats i trycket. (Korrekturläsaren var kanske på semester.)

Intervjun infördes också i boken "Livsåskådning" (Wahlströms 1980), (med tryckfelet rättat).

"Tidningen redigeras enligt principen öppenhet och kritik. Trosriktningar och tankar presenteras med respekt — men utan att man faller i farstun för dem", skrev Erik Sidenbladh bland annat, och jag citerades sågande:

— Ju djupare kunskap man får, desto mindre säker blir man.

En sommardag 1981 bestämde sig Bertil Falk för att intervjua mig. Han är journalist på *Kvällsposten* i Malmö och även ganska flitig skribent i Sökaren. Resultatet blev en hyfsad artikel på kultursidan. Tonen var mycket positiv, stödjande.

Bertil Falk presenterade Sökaren som "vårt lands enda livsåskådningstidskrift, som står helt fri från all organiserad religionsutövning", och skrev, som en sammanfattning av min journalistiska policy:

"Sökaren ska vara öppen utan att vara godtrogen. Öppenheten ska förenas med kritik. Olika strömningar får komma till tals, men alla är välkomna med debattinlägg och motargument. Meningen är att läsaren ska döma själv."

Ett bra foto, som tagits av Åsa Freij, illustrerade artikeln. Det visade mig telefonerande.

Ett minus: Sökarens upplaga angavs till endast 1 200-1 300 exemplar (i stället

för cirka 3 000). Var detta en lapsus av skribenten eller ett misstag av en redigering, som kortat ned texten?

1981 lyckades Åsa Freij placera en intervju med mig i tidningen *Vår Kyrka*. Idén var hennes egen. Texten, som byggde på anteckningar som jag gjort om mina åsikter, hade godkänts av mig.

Jag säger i *Vår Kyrka* bland annat: — Jag menar att man skulle kunna sammanställa en "bibel" som innehåller det bästa ur all andlig litteratur, inte bara den kristna, men utan dogmer. Stycken från buddhismen, hinduismen, sufismen, kristendomen... Det kunde bli en riktigt helig bok!

Artikeln var inte illustrerad, men den "gyllene regeln" återgavs i litet olika versioner från skilda religioner.

I december 1982 flyttade jag till Karlstad och skickade ett meddelande till lokalpressen om denna händelse. I början av följande år kom en grabb på 22 år, Anders, tillfälligt anställd på *Nya Wermlands-Tidningen*, på besök. Han var kristen och hade jobbat litet åt Svenska Kyrkans Tidning. Han hade en journalistisk idé, sa han: en artikelserie om "Gud i Karlstad". Men först skulle han intervjua mig. Han hade läst i ett nummer av Sökaren, som jag på begäran sänt honom, och uttalade sig uppskattande. En fotograf hade han med sig. Denne tog *en* bild, sedan han fått mig att med ointresserad min posera med tidskriften i handen — därefter gick han. Det blev förstås en dålig bild.

Efter intervjun bad jag att jag skulle få se manus. Anders lovade att höra av sig, sedan han skrivit artikeln. Men inte hörde jag något från den unge reportern. Efter några dagar infördes i NWT en artikel med inexakta informationer, där jag delvis fick stå för formuleringar och åsikter som inte var mina.

Anders skrev t ex:

— Jag är nog agnostiker, säger han eftertänksamt, — jag tror inte att människan har kapacitet att finna svaren på de stora livsfrågorna. Men jag vet inte...

Om jag fått rätta texten, skulle den ha låtit:

— Jag har en agnostisk uppfattning i botten, säger han. Jag tror inte människan har möjlighet att finna svaren på

sådana stora livsfrågor som Guds existens och ett liv efter detta.

När man ägnar sitt liv åt att formulera sig, är det roligt om man kan bli exakt återgiven i massmedia. Enligt Anders uttalar jag mig veligt: jag är "nog" agnostiker... "men jag vet inte". I verkligheten har jag en ganska bestämd uppfattning.

1983 gjorde Harald Hjorthén, *TT*, en telefonintervju med mig. Samtalet togs upp på band, och skribenten läste efteråt upp texten för mig. Hjorthén kände väl till Sökaren, som han hade prenumererat på under några år, och skrev en riktigt bra artikel om "Sökaren som vill samla in alla religioners bibel". Den publicerades i, tror jag, ett tiotal landsortstidningar.

Ett minus: En Karlstadsfotograf tog bilder. Tyvärr lät jag mig luras att göra tummen ner för Bibeln. Det ser inte bra ut. Men jag får väl skylla mig själv.

Jag säger i *TT*-artikeln:

— En ny bibel skulle kunna innehålla de bästa andliga och etiska texterna från upanishaderna, Bhagavadgita, Dhammapada, ur sufirörelsens och Bahais skrifter, från kväkarnas litteratur, koranen, bibeln m fl skrifter.

Det var det dittills bästa som skrivits om mig och Sökaren.

1983 kom ett par redaktörer från tidningen *Kristendom och skola*. Det var Carl-Eber, som var teolog, och hans fru Kerstin, som var läkare. De hade åkt till Karlstad från Uppland för att se efter vad Sökarens redaktör var för figur. Carl-Eber hade en liten minox kvalitetskamera och en bandspelare. Jag pratade in en del på bandet.

När intervjun var avslutad, bad jag att få se manus före publiceringen. Carl-Eber visade ingen vilja att tillmötesgå mig på den punkten. Det var så väldigt ont om tid, menade han — och ingen annan, som han intervjuat, hade föreslagit något sådant. Men hans fru tyckte att eftersom jag ville läsa texten före publiceringen, så skulle jag få det.

Men inte kom det någon manuskopia. Jag ringde och fick beskedet att Carl-Eber inte hade något karbonpapper! Till slut kom ändå ett korrektur, men i det stadiet — när redigering av ar-

tikeln redan var gjord — var det ju inte möjligt att göra annat än smärre korrigeringar. Jag skickade i alla fall snabbt tillbaka korrekturet med flera ändringar. Några av mina förslag följdes, men flera felaktigheter och konstigheter återstod i den artikel som publicerades.

Följande ord beskriver knappast min uppfattning: "UFO lockade som ett slags vuxenalternativ till hans uppväxttids fascination för värmländska spökhistorier." Inte heller skulle jag själv ha formulerat min åsikt så här: "Sven tillhör ingen nyandlig grupp men föredrar dem framför kristen verksamhet." Jag tycker att *vissa* former av nyandlighet är *intressantare* än den traditionella kristendomen.

Skall man inte kunna kräva en strävan efter exakthet hos journalister?

1983 gjorde tidningen *Privata affärer* en telefonintervju med mig. När skribenten var färdig med sin text, läste han upp den för mig. (Ännu bättre hade varit om jag fått manuskriptet för genomläsning.) Artikeln blev ganska god, med ett par småfel. Det står exempelvis att "de flesta bilderna i tidningen köps från bildbyråer", vilket inte är riktigt. Men åtskilliga bilder köps på det sättet.

Fotot som illustrerade artikeln — mig vid skrivbordet — hade jag själv tagit, så jag fick se ut som jag ville.

Sökaren togs som ett exempel på en tidskrift som får kulturstöd av staten.

Jag säger enligt *Privata affärer*:

— Jag jobbar nästan jämt med Sökaren. Ofta blir det både kvällar och helger. Och ändå vill inte tiden räcka till.

1984 tyckte *Värmlands Folkblad* att de skulle skriva om mig och Sökaren. Jag fick besök av en ung journalist, Elisabet. Hon viste inget om Sökaren i förväg. Med tanke på det blev resultatet inte så dåligt. Hon visade en journalistisk talang. Det blev en helsida i tidningen, med två bilder som kunde, och borde, ha varit bättre, samt rubriken "Sven, en sökare".

Jag säger enligt *Värmlands Folkblad*: — Jag vill inte förändra världen. Bara berätta vad som bjuds på området på ett sakligt och informativt sätt. Sedan får läsarna välja sin egen tro.

Och:

— Jag betraktar mig som observatör. Agnostiker är jag.

1986 infördes i *Tidskrift för Hälsa* en intervju med mig, gjord av Birgitta Manners. Per telefon hade jag i förväg på min begäran fått en del frågor, som jag antecknat och sedan skrivit ned svar på. Exakt när intervjun skulle göras visste man inte, men en dag ringde fotografen, Per Frisk, och sa: "Vi kommer om tjugo minuter!"

Under intervjun läste jag upp de svar som jag i förväg skrivit ner, och de fick utgöra stommen till artikeln, som blev

mycket god och väl återgav väsentliga tankar, som jag har.

Detta är den bästa intervjun med mig som publicerats.

Jag säger i *Hälsa* bland annat:

— I "okärlek" mår man illa, i kärlek mår man bra. Och man vill ju må bra... Kärlek ger inre ro och harmoni. Kärlek är det naturliga självstillståndet. Kärlek är hälsa.

Samt:

— Sökaren har inte ett budskap, den har många. Man kan inte peka ut för andra vad som skall vara sanning för dem. Människor är olika och fäster avseende vid olika saker. Vad som för den ene är en "uppenbarelse" av stor betydelse, är för den andre bara flummiga idéer utan verklighetsanknytning.

Hälsa hade också vänligheten att sätta ut Sökarens adress och telefonnummer.

I april i år kom en ung journalist från *Värmlands Folkblad*, Monica, tillfälligt anställd på tidningen, och intervjuade mig för en näringslivsbilaga. Sökaren hade hon aldrig sett. Hon ställde frågor och gjorde anteckningar. När intervjun var slut, frågade jag om jag kunde få se hennes manus och "reagera på det", innan artikeln gick till tryckning. Det lovade hon att jag skulle få, eftersom det fanns tid till det.

Några dagar senare kom en kopia på hennes manuskript med meddelande att jag skulle ringa om något var "helgallet". Jag läste texten och gjorde åtskilliga ändringar, bland annat av smärre sakfel. Därefter ringde jag omedelbart och fick veta att artikeln redan hade lämnats till sättning och att Monica inte hade någon kopia till hands. Det var således meningslöst att med henne diskutera artikelns innehåll. Eftersom det nu var svårt att få ändringar utförda, gjorde jag det som jag tyckte bästa möjliga av situationen: jag gick hem till henne, lämnade tillbaka manuskopian, med mina korrigeringar införda, och sa att jag var angelägen om ändringar i *två* meningar — det andra kunde kvitta. Det gällde en uppräkningsavsnitt som tas upp i Sökaren. Vid ett senare telefonsamtal sa Monica att detta minimum av ändringar hade gjorts. Men det visade sig, när artikeln kom in i tidningen, att det beskedet endast delvis var sant. Jag ville att "astrologi" skulle ersättas med "metoder för personlig utveckling", men den förbättringen gjordes inte. Inte heller medtogs ämnet "levnadskonst".

Alla andra ändringar, som också borde ha gjorts, exempelvis att min vinst på tidningen inte är 70 000 kronor per år, utan var så stor/liten 1987, brydde sig journalisten inte om. Hon hade ingen önskan att åstadkomma en så bra och korrekt artikel som möjligt. Det som var halvgalet fick stå kvar. Hur mycket bättre hade det inte varit, om alla mina ändringsförslag hade följts!

På sätt och vis kan man förstå de journalister som tycker att det inte spelar någon roll vad de skriver. Man vet från undersökningar, som gjorts, att folk kommer ihåg väldigt litet av vad de läser i sina nyhetstidningar — och det de minns har de för det mesta missuppfattat.

Men det finns, trots allt, bland läsarna en och annan som verkligen tycker om att läsa och som fäster avseende vid vad som står i tidningen. Med tanke på dessa, som ju är de idealiska läsarna, borde journalister vara varsamma med sina ord.

Men det allra värsta i den publicitet som jag blev föremål för i *Värmlands Folkblad* var bilderna. Så gräsliga bilder borde man av ren hövlighet inte publicera. Fy, VF!

Journalistiskt arbete kan ha mycket olika kvalitet. Inte sällan visar tidningsfolk nonchalans mot folk som låter sig intervjuas, och mot läsarna. De struntar ganska mycket i vad som publiceras, tycker inte att texten behöver vara minutiöst riktig. Detta måste från allmänhetens synpunkt vara alldeles otillfredsställande.

Den som "kommer i tidningen" är ju angelägen om att han beskrivs på ett hyfsat sätt i text och bild, och läsarna vill självklart ha riktiga informationer. Men detta är för journalister inte alltid så lätt att förstå. De har gärna attityden "vi skriver väl vad vi själva vill".

Följden är pressens dåliga anseende. Hur ofta hör man inte nedsättande omdömen om tidningar. Vanligt är att när man själv råkar ha kännedom om något som det skrivs om i en tidning, så finner man fel i stort och/eller smått. Den oundvikliga slutsatsen blir att allt det andra, som man själv saknar kunskaper om, är lika bristfälligt.

Skulle folk veta hur mycket i deras tidningar som det borde sättas bockar i kanten för, så skulle de förlora respekten för journalisterna.

Jag tycker att man skall kräva omsorg, hänsyn och respekt för fakta av dem som har den viktiga uppgiften att skriva i tidningar. Allt som publiceras bör vara riktigt, in i minsta detalj, så långt som det är möjligt. De journalister som inte ansluter sig till dessa principer bör byta yrke.

SM

Aktningen för en människa börjar med att man inte sätter sig över hennes ord.

Elias Canetti

Religion, metafysik och ockultism är nonsens!

Det säger idag Håkan Blomqvist, som varit antroposof, teosof och hylozoiker.

Håkan Blomqvists föräldrar har en antroposofisk livssyn. Från 12-13 årsåldern läste han vad som fanns i bokhyllorna hemma: antroposofi, teosofi, spiritism — och påverkades av detta, för det var ju de tankegångarna som gällde som sanning hos familjen Blomqvist. Där fanns också böcker av Adamski, Fry med flera, vilka påstod sig ha haft kontakt med "rymdmänniskor", och Håkan trodde på detta. I 18-årsåldern träffade han Sten Lindgren och Bjarne Håkansson, som förestod Intergalaktiska Federationen, IGF.

— Jag blev frälst på ögonblicket, när Sten berättade om sina kontakter med venusianer! säger Håkan.

I två års tid ledde Håkan en UFO-grupp i Södertälje, med samma inriktning som IGF. Den hade ett femtiotal medlemmar, och de stod på bergen och väntade på venusianerna...

Entid var Håkan med i Antroposofiska Sällskapet, en tid i den teosofiska Liberala Katolska Kyrkan och en tid i Arcane School, Alice Baileys ockulta skola. I mitten av 70-talet grundade han en antroposofisk kristen graalsorden, St Mikaelorden, och i början av 80-talet bildade han, tillsammans med Lars Adelskog, Institutet för hylozoiska studier, som samlar sig kring Henry T. Laurencys böcker.

Idag, vid 36 års ålder, tycker Håkan att allt det där som han en gång trodde på, är nonsens. Den tidigare naive Håkan Blomqvist har förvandlats till en skärpt rationalist...

Har förvandlingen skett plötsligt? Håkan berättar att han sedan 1970 har fört dagbok, där han noga antecknar sina upplevelser och tankar. Därför kan han nu gå tillbaka och följa sin utveckling. Han kan se att han under åren dragit sig mer och mer åt det vetenskapliga hållet — åt sunda förnuftet. Antro-

posofin övergav han för Laurency, eftersom han tyckte att Laurency var förnuttigare! 1986 lämnade han också hylozoiken, och det innebär den definitiva brytningen med en metafysisk världsbild, med den inre kunskapsvägen.

— Jag är mycket påverkad av Sven Ove Hansson, upplyser Håkan, framför allt av hans diskussion om den inre och yttre kunskapsvägen. Jag är ju uppfostrad i den inre kunskapsvägen. Jag har gått hos mängder av klärvoajanter, medier, mystiker och magiker och fått höra olika uttalanden av dem, som inte stämmer med varandra. Att dessa människor inte alls är eniga i sin beskrivning av verkligheten kan jag tydligt se, eftersom jag har skrivit upp vad de har sagt och spelat in på band. De pratar alla ur sin egen värld, som inte har något att göra med de andras värld.

— Eftersom jag uppfostrats i den här andan, var det naturligt för mig att rådföra frågor medier och andar... Men till slut insåg jag faran med den inre kunskapsvägen. Idag tror jag på vetenskap och sunt förnuft. Jag tror på den vetenskapliga metoden som det enda sättet att komma verkligheten nära. Den metoden är ju att gå den yttre kunskapsvägen: det mödosamma faktasamlingsväg, till skillnad från den inre vägen, där man litar till diverse auktoriteters okontrollerbara påståenden.

— Idag tycker jag att jag mer eller mindre har kastat bort 20 år av mitt liv på ockult nonsens — fast man kan ju säga att det har gett livserfarenhet.

Jag ställer en fråga till Håkan, som opinionsundersökare ibland ställer och som folk för det mesta svarar något på: Finns Gud?

— Guds existens är ju något som man inte kan konstatera, säger Håkan. Därför är frågan tämligen meningslös. Jag är agnostiker. Jag anser att vi inte kan

veta något om Gud. Vi kan inte kontrollera om han eller hon eller det finns. Vi har inga säkra data. Däremot kan jag säga att jag *tror* att det inte finns någon Gud.

Men, menar jag (intervjuaren) man kan ju ändå ha idéer om verkligheten: spekulationer, funderingar.

— Jodå, men för min del har jag inga spekulationer om något överfysiskt väsen, svarar Håkan, utan jag är materialist. Visst *kan* det finnas något gudomligt väsen, eller någon kraft, men jag anser att existensen av en Gud vore oförenlig med lidandet i världen.

Håkan tror inte heller att svårigheter som drabbar oss i ett liv är en följd av våra gärningar i tidigare liv.

— När jag var hylozoiker trodde jag, säger han, att man som människa lever i cirka 150 000 inkarnationer, varav cirka 85 procent är i stort sett rent lidande. Det var en ohygglig världsbild. Den som har planerat en sådan utveckling måste vara en demiurg, ett ont väsen. Med en sådan utvecklingsgång vore det bättre att han inte skapade något alls! Då vore icke-existens att föredra.

Hur uppfattar Håkan livets mening?

— Det finns ingen mening, svarar han, annat än den som man själv kan ge sitt liv.

Håkan är idag mot alla religiösa livstolkningar. Han menar att religionerna bara gör skada. De är kunskaps- och livsfientliga. I stället för verklig kunskap håller sig de religiösa till metafysiska utsagor, som inte går att kontrollera och som därför sakligt sett borde sakna intresse. Den religiösa människan sysselsätter sig med nonsensproblem istället för med verkliga problem. Religioner-

na förtrycker också människan genom att de inte tillåter henne att vara människa med de behov, drifter, fel o s v som en människa har. Människan skall enligt religionen alltid vara något annat och formas efter något andligt ideal, som är omöjligt att uppnå. Och detta inser de flesta på något sätt förr eller senare, och då blir det "elfte budet" som gäller: du skall icke ertappas!

Håkan beskriver sig som humanist. Humanismen sätter människan i centrum. Bibeln säger att man skall älska Gud över allting, men enligt humanismen skall man älska sina medmänniskor i stort sett över allting. Inom humanismen handlar det om att bry sig om, det handlar om medmänsklighet: alla former av solidaritet, stöd människor emellan, att ställa upp för varandra i handling.

— Eftersom tillvaron är hård, är behovet av tröst enormt. I det läget menar jag att man skall satsa på medmänsklighet, som kan innebära reell tröst, och inte på religiösa fiktioner.

Vissa religionsformer anser Håkan är särskilt farliga, exempelvis hylozoiken, som han behandlat i ett par artiklar i Sökaren, och Hare Krishna.

— Hare Krishna använder metoder som är så nära hjärntvätt man kan komma. De innebär att man stör hjärnfunktionerna: att gå upp väldigt tidigt på morgonen och läsa ett mantra 1728 gånger per dygn är direkt skadligt.

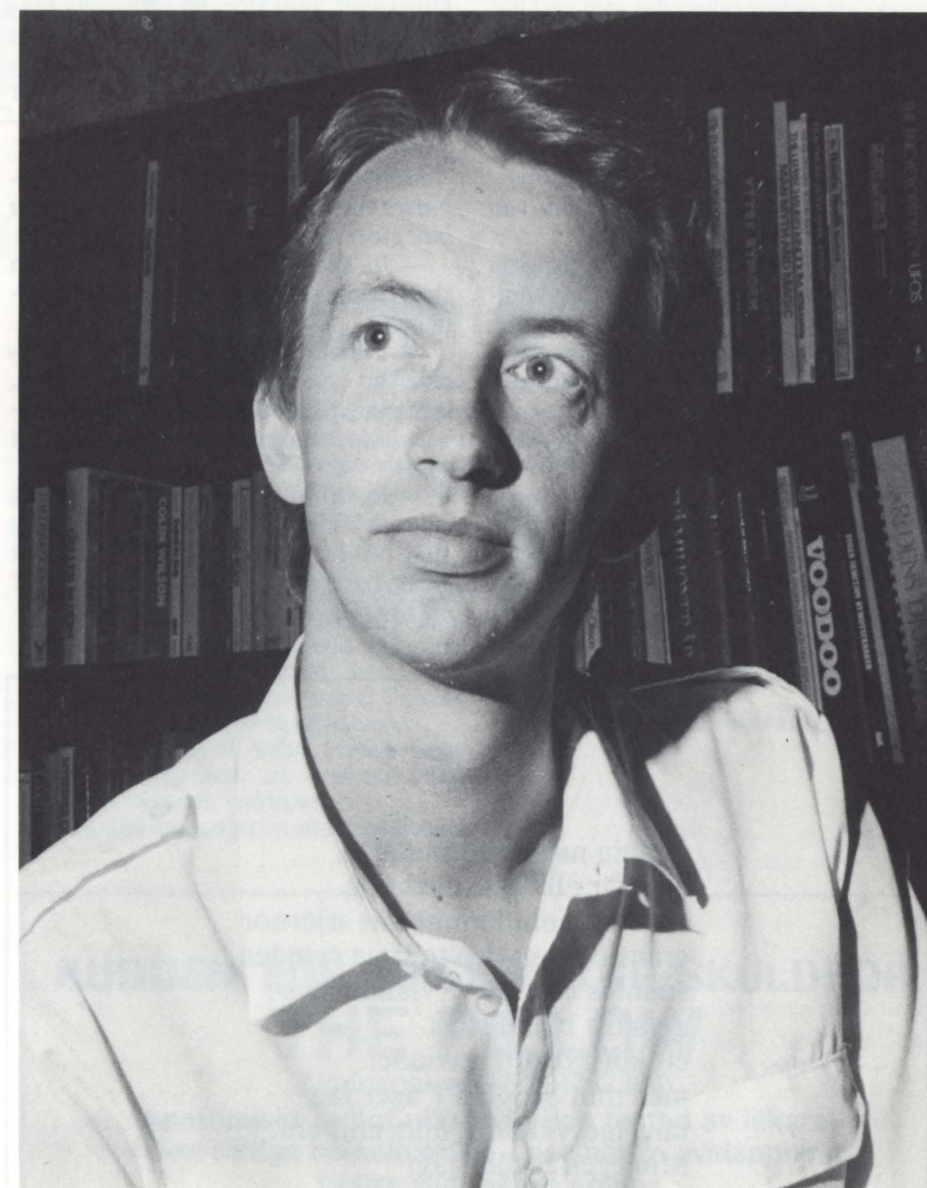
Om teosofin säger Håkan idag att den i stort sett är en massa livsfientligt svammel, som grundar sig på mytomaners uttalanden. Detta är ingenting att sysselsätta sig med. Det är nonsens.

— Teosofins grundare har varit visionärer. De har haft upplevelser som de inte förstått, eftersom de saknat kunskaper i religionsspsykologi. De har tolkat sina upplevelser så som de blivit lärda att tolka dem. En kristen möter Kristus i sina visioner, en teosof möter planethierarkin.

— Självt fick jag en kallelse, när jag skulle grunda St Mikaelorden. Jag hade väldigt starka drömmupplevelser och visioner, där jag bland annat pratade med Rudolf Steiner. Men detta berodde ju på att jag var antroposof. Jag upplevde också ett slags inre röst, som talade till mig.

Idag tolkar Håkan den inre rösten som "feedback på vad jag läst, samt mina egna önskningar". Den steg upp ur hans eget undermedvetna.

Om parapsykologiska fenomen och UFO:n säger Håkan att det är bra att det forskas på dessa områden. Han har själv upplevt märkliga feno-

Håkan Blomqvist: — Gå den yttre kunskapsvägen, inte den inre!

men, men menar att tolkningen kan diskuteras och att man bör vara försiktig i sina ställningstaganden. Utomjordiska besökare tror inte Håkan på idag.

— Det finns märkliga UFO-rapporter, men jag vågar inte svara på vad som ligger bakom dem. Den stora missen som ufologerna gör är att de glömmer bort människan bakom rapporten. När jag själv undersökte kontaktfall och började titta lite närmare på de personer som berättade, så fick jag klart för mig att några var rena mytomaner, medan andra var visionärer, som inte kunde skilja mellan inre och yttre verklighet.

— Om du läser en rapport från exempelvis Sydamerika, så kanske du aldrig får veta att det är det lokala mediet som har haft UFO-upplevelsen i sin egen inre värld.

Håkan har nyligen bildat en lokalavdelning i Norrköping av Human-Etiska Förbundet, som är en svensk sammanslutning av ateister, agnostiker och humanister. I april hade man ett föredrag i stadsbiblioteket av Gunnar Ståldal, känd human-etisk debattör. Han talade om "kristen fundamentalism — en kulturfara".

— Human-Etiska förbundets devis är "mer kunskap — mindre tro", upplyser Håkan, och han understryker att de vill framhålla ett alternativ till religionen, nämligen humanismen, d v s sunt förnuft och medmänsklighet.

Håkan använder ofta ordet förnuft, och han hänvisar till Ingemar Hedenius maxim för den intellektuella moralen: att inte tro på något som det inte finns några förnuftiga skäl att hålla för sant.

Vad är då förnuft?

— Ja, säger Håkan, det handlar ju om att använda vetenskapen som mått-

stock, att endast räkna det som verkligt som alla kan kontrollera. När däremot exempelvis Martinus säger något, så går det inte att kontrollera det. Det är inte förnuftigt, därför att det bara är en auktoritativ utsaga.

Kan man alltid använda förnuftet i livssynsfrågor? Kan man enas om vad som är förnuftigt?

— Ja, man måste ju försöka använda förnuftet. Man får sträva efter att komma fram till en något så när allmängiltig bild av verkligheten. Då är det också lättare att enas om vad som är ett förnuftigt samhälle.

Men finns en förnuftig bild av verkligheten?

— Nej, det finns ju egentligen ingen heltäckande vetenskaplig världsbild, utan gränserna för vårt vetande utökas hela tiden. Vi är ju inte heller rationella varelser, för vi har känslomässiga behov, önsksningar, fördomar, brister i våra

kunskaper, som stör det rationella tänkandet, men vi måste hela tiden ha en strävan till förnuft. Man kan ställa den inre och den yttre kunskapsvägen mot varandra och visa att man får oförnuftiga resultat av den inre vägen.

Men måste inte människan alltid spekulera om de yttersta tingen? Har hon inte gjort detta sedan urminnes tider?

— Jo, spekulera är skojigt. Men man skall inte ta sina spekulationer för verklighet.

Fast ibland, invänder jag (intervjuaren) kan en spekulering, en fundering, tränga sig på i medvetandet som en visshet: man känner att så här måste det vara!

— Jo, men då har man suggererat sig själv. Man kan faktiskt övertyga sig själv om i stort sett vad som helst. Det gäller bara att upprepa det tillräckligt många gånger!

SM

Omnia mea mecum porto.
Jag bär allt mitt med mig.
Klasslös som himmelens stjärnor
gränslös som den tomma rymden
stamlös som de virvlande löven
ett stoft bland stoft
ett korn bland myriader
men min SÄRHET äger jag
mitt individuum, mitt unikum.
Min egen förblir jag.

ROLAND PERSSON

(Ur *Konfiskerad*, 1986)

TRE BJÖRNAR
pensionat för
hemtrevligt boende
ÄLVDALEN, DALARNA
Dalgatan 31, 796 00 Älvdalen
Tel. 0251-104 82

Välkommen att hålla din kurs på vårt pensionat i natursköna Älvdalen. Själv ordnar vi veckoslutskurser i akvarellmålning 12-15 maj, 20-23 maj och 23-26 juni samt veckokurser v 31, v 32 och v 33 1988.

För närmare uppgifter hör av dig till oss!
Vivi-Ann och Ulf Segrell

Gåvor

Barbro Larsson, Lidköping, 20:-, Kent Eriksson, Nässjö, 35:-, Lennart Isaksson, Halmstad, 10:- Lindells kontorsservice, Hägersten, 50:-, Berith Boström, Umeå, 35:-, Sture Nordgren, Norrköping, 35:-, Kerstin Linnstrand, Vällingby, 35:- Brita Nykvist, Eskiltuna, 10:-, Björn Sjögren, Stockholm, 35:-, Olle Eriksson, Göteborg, 150:-, Ann-Christin Westlund, Uppsala, 100:-. Hjärtligt tack!

Red.

Livet är mycket mera triumferande och mysteriöst än vårt intellekt kan fatta.

S. Radhakrishnan

"Vi tror att Gud är Kärlek och Makt och Sanning och Ljus..."
Upplev denna ljusa trosbekännelse i vår massa söndagar kl. 11.00 eller deltag i zenmeditation varannan torsdag kl. 18.00.
LIBERALA KATOLSKA KYRKAN
Flottbrov. 5, St. Essingen, tel. 08-56 26 65

"The Art of Giving"

Helhetskurs hösten -88

- Frigörande Andning
- Meditation
- Kreativt Tänkande
- Healing
- Självförtroendeträning
- Kroppsharmoni

Tid: 4 helger 1-2, 15-16, 29-30 okt.
12-13 nov, kl. 10-21.
Plats: Centrala Stockholm
Pris: 4 200:- (inkl. kursmaterial)
Kursledare: Michael Tuck och Passika Montelius, utbildade andnings- och helhetsterapeuter och utmyckta kursledare.

För anmälan och mer information:
08/773 46 47 (efterl:a sept.)

Upplaga: 3 000

Sökarens upplaga: cirka 3 000. Varför är den inte större? Se på Hälsa exempelvis! Den tidningen är mer än 20 gånger så stor som Sökaren. Skulle inte vi kunna ha samma framgång?

Att Hälsa är så stor har flera orsaker. Redaktionen är skicklig. Tidningen har ett lättillgängligt innehåll. Hälsokostaffärerna säljer den. Hälsofrämjandet arbetar för samma idéer, vilka ligger i tiden. Tidningen har många annonser, som ger inkomster. Men framför allt: *Hälsa säljs genom Presam*. Den finns i pressbyråkiosker och snabbköp.

Men varför i all sin dar säljs då inte Sökaren genom Presam?

Svar: För den saken krävs ett säljande omslag i fyrfärgstryck, som inte är billigt, och tryckning i stor upplaga, vilket kostar mycket pengar, samtidigt som man får räkna med stora returerna. Man får alltså betala dyr tryckning av en massa makulatur. Det krävs också en kommersiell anpassning av innehållet till en bred, och folkligt enkel, smak. Tidningen måste göras i populär stil så att den blir känd, omtyckt och efterfrågad av ett stort antal genomsnittspettersöner, vilka inte läser Sökaren som den är idag. Man får tänka mer på vad som säljs än på vad som är goda informationer.

Målgruppen blir inte längre de allvarligt intresserade, ofta sakkunniga sökarna, utan en betydligt bredare kategori mer eller mindre djupt, mer eller mindre ytligt inresserade personer.

Jag vill inte ge mig in i kommersiella tankebanor, utan göra en kvalitetstidning. En sådan blir med nödvändighet exklusiv (den görs för ett relativt fåtal) och i mångas tycke något tungt att läsa, eftersom den i viss mån får karaktär av facktidsskrift.

Skillnaden mellan stor och liten upplaga går vid Presam. Utan Presam: liten upplaga. Med Presam: stor upplaga.

Ändå är det alltså inte bara att hoppa på Presam-tåget till framgången. Klarar man inte de kraftigt ökade kostnaderna för samarbete med Presam, blir det förlust, kanske konkurs och nedläggning. Det krävs stor efterfrågan på tidskriften för att man skall få inkomster som täcker kostnaderna.

För att kunna sälja i allmänna handeln behövs en kapitalstark sponsor eller ägare (eller flera). Det krävs nämligen en ordentlig satsning på reklam för att göra tidningen känd bland medelsvenssonerna — kanske ett par hundra tusen kronor under en kort och avgörande reklamkampanj. Och för tryckning i stor upplaga krävs kanske en satsning på femtio tusen till hundra tusen kronor. Det är också nödvändigt med en klatschig layout samt en eller två anställda, förutom redaktören, och som sagt, en redigering helt eller delvis utifrån principen *ge den breda publiken*

vad den vill ha.

Några nummer av Sökaren har tidigare gått ut genom Presam, men utan framgång. Endast några få exemplar har sålts.

En tidning måste alltså sälja *bra* för att kunna anlita Presam. Många mer eller mindre ideella tidningar har misslyckats att nå ut på det sättet och fått läggas ned. Det stora flertalet av Sveriges många kulturtidsskrifter säljs inte genom Presam.

Hälsonytt, som inte anlitar Presam, har vad jag förstår en upplaga som är jämförbar med Sökarens. Samma gäller för Utan Gräns och UFO-aktuell.

Astrologen, som såldes genom Presam, fick läggas ned, liksom Det Okända.

Utan möjlighet att anlita Presam ligger Sökarens upplagetak på omkring 3 000 exemplar. Sådan är verkligheten.

Man skall inte tro att ett allvarligt intresse

för de ämnen vi tar upp har stor utbredning. Nexus hade en upplaga på omkring 3 000 exemplar. Den professionellt gjorda Alternativet (Miljöpartiets tidning) säljs i nära 5 000 exemplar; det är heller inte mycket.

För flera år sedan utkom en svensk New Age-tidskrift. Personerna bakom den över-skattade kraftigt efterfrågan, och den lades ned efter två nummer.

För att hålla kvar upplagan på den nuvarande nivån öser vi ut reklam, så som vi alltid har gjort.

De som tycker om Sökaren kan hjälpa oss på olika sätt. Skribenter kan nämna Sökaren i tidningar och böcker, föredragshållare och kursledare kan berätta att vi finns. Tack alla ni, som gjort detta!

Alla kan tala med sina vänner om Sökaren.

SM

KUDDEN FÖR NACKE/RYGG/SKULDROR THE PILLOW

(Världspatent USP 3757364)

Anatomiskt riktigt utformad och testad av läkare
— Den riktiga hälsokudden — ger bättre avslappning,
bättre vila, bättre sömn.

Förebygger och hjälper vid:

- nackspänningar
- spänningshuvudvärk
- rygg- och skuldersmärtor
- muskelreumatism
- sömnsvårigheter
- snarkning

Sänd mig mot postförskott: Namn

—st THE PILLOW à 375:- inkl. moms

—st Örngott à 49:- inkl. moms

MEDICAL MARKETING HB

Box 4011, 431 04 MÖLNDAL

Tel. 031-87 86 27

Porto tillkommer

Adress

Postadress

Carse, James P. Ändligt och oändligt spel. En syn på livet som lek och möjlighet. Bonnier Fakta. Övers.fr.eng. av Jan Wahlén. Orig:s titel: Finite and infinite games. 142 s. D BN 1273384-D3
James P Carse är professor i religion vid New York University. Han har tidigare skrivit flera böcker i religionsfilosofiska ämnen. Förf tänker sig att mänskliga företag och relationer kan indelas i två slags spel: ändliga och oändliga. Ändliga spel spelar vi för att vinna efter givna regler, och oändliga spel slutförs aldrig. Makten hör hemma i finita spel; efter givna regler blir vi vinnare eller förlorare. Kulturen är exempel på infinita spel: "Mozarts Jupitersymfoni kan inte komponeras om igen". Ibland blir texten svårforcerad, och ibland hamnar förf i schabloner. Men sammantaget är detta en både rolig och tankeväckande bok med ett naturligt och vackert språk som öppnar läsarens syn på livet. Som livsåskådningsbok är den ovanlig och förtjänar många läsare, som kanske i likhet med lektören slutar läsningen med en stilla inre glädje. *Anders Blivik*

Wistrand, Birgitta. Otillåtet. Trevi. 200 s. Litt. BN 1212608-13
Förf vill med sin bok införa ett nytt begrepp i samhället, eldsjäl. Hennes syfte är att lyfta fram dessa. Eldsjälarna syftar på människor vilkas insatser har påverkat och fått betydelse för andra i samhället, via nya och ovana vägar byggda på nya insikter, tankar och handlingar. Eldsjälarnas insatser och funktion spänner över många olika områden, såväl i arbetsliv som i vardagsliv, utifrån vilka förf rikligt exemplifierar. Olika ämnesområden och frågetällningar varvas i boken — könsroller, hälso- och sjukvård, ledarskap, föda. Boken avslutas med beskrivningar av eldsjälarnas betydelse, egenskaper och funktion. Framställningen är lättläst men saknar djup. Formuleringarna är svepande och texten är oengagerande, pratig. Förf kommer inte med någonting nytt. Boken saknar egentlig målgrupp. *Marianne Mosesson*

Att föda av egen kraft

en videofilm (50 min) av Madeleine Bergh. Här berättar två föräldrar varför de valde att föda barn på ett annorlunda sätt. Filmen kan ses som ett debattinlägg och diskussionsunderlag för både väntande föräldrar och förlossningspersonal.

HemmaFödd

av Per Frisk. En bok om hur en hemförlossning gick till. En bildrik berättelse som ger flera råd och tips även till dem som väljer att föda på sjukhus. Häftad. 40 sid. 26 bilder. Pris: 45,-
Beställes direkt från förlaget. Rabatt till skolor och studiecirkel. (Boken och filmen är ett bra underlag till undervisning inom förlossningsvården och/eller en studiecirkel i förlossningsförberedelse.) Föredrag och visning av videofilmen kan bokas.

Engica Förlag, Monica Seilitz

Box 8, 794 00 Orsa. Tel 0250-424 42

Sandström, Stefan. Introduktion i transaktions-analys. Int-Press. 38 s. Ill. litt. Do BN 1223180-D9
Förf är psykolog och utbildad i TA eller transaktionsanalys, en metod att analysera kommunikation mellan människor. Häftet ger en översiktlig presentation av grundbegrepp inom TA och tar upp de tre olika jag-tillstånden (förälder, vuxen, barn), livsmanuskript (grundläggande antaganden, attityder, krav, motiv etc som styr ens liv) och kommunikation (transaktioner) mellan människor utifrån jagtillståndet. Häftet fungerar bra som en introduktion, men eftersom det mest rör sig om term- och begreppskunskap krävs ytterligare text som illustration. Därför passar häftet bättre för den som redan har lite kunskaper om psykoterapi och TA än för nybörjare. Illustrationer består av ett tjugotal figurer i svart-vitt av främst olika konstellationer mellan förälder, vuxen och barn. *Björn Nilsson*

De Bono, Edward. Sex tänkande hattar. Bromberg (Nike). Övers. fr. eng. av Olof Hoffsten. Orig:s titel: Six thinking hats. 174 s.

***Doe** BN 1263566-95
Förf, känd skribent inom det mänskliga tänkandets område, vill här visa på en väg till bättre tänkande genom att beskriva olika typer av tänkande, olika "hattar", som står för logiskt, faktamässigt, positivt, kritiskt resp kreativt tänkande. Att sätta namn på sådana tankeformer innebär enl förf ökad effektivitet och koncentration, förbättrad kommunikation och färre blockeringar. När förf beskriver "hattarna" är språket enkelt och lätt samt och han ger många exemplifieringar, främst utifrån ett försäljningsperspektiv. Det värdefulla i boken ligger i att man kan få en träning att hålla isär exempelvis fakta och logik, fakta och tolkning eller negativa känslor och negativ kritik — men detta förändrar inte intrycket av att innehållet i sin helhet är förhållandevis ytligt. *Björn Nilsson*

Steinberg, John M. Positiv påverkan. Utbildningsproduktion. 187 s. Ill. litt.

***Doe** BN 1268571-43
Förf, som är fil dr och universitetslektor i pedagogik, har tidigare gett ut ett flertal böcker i ämnet. I sin senaste bok utgår han från begrepp som suggestopedi, NLPC (Neuro Linguistic Programming) och aktiva värderingar. Han menar att man såväl inom undervisningen som i företagsvärlden kan öka utbytet av kommunikation genom att lära sig förstå andras världsbild, att tala samma språk och att behärska klargörande frågeteknik. Förf hävdar även att en avspänd miljö och humor bidrar till att skapa den roligaste och bästa inlärningen. Bokens levande språk, de många exemplen och de illustrerande teckningarna gör boken ytterst lättläst. Den är ett bra undervisningsmaterial med sina lämpliga övningsuppgifter och rikliga hänvisningar. En givande och trevlig bok. *Ole Saxe*

Winter, Arthur. Hjärngympa. Hur du bevarar, underhåller och utvecklar hjärnan. Av Arthur och Ruth Winter. Bonnier Fakta. Övers. fr. eng. av Elisabet Sahlin. Orig:s titel: Build your brain power. 180 s. Ill. litt.

***Doe** BN 1263487-D0
Författarna vill visa hur vi genom egna övningar och sunt leverne kan få vår hjärna att fungera bättre och hur vi kan motverka vad som ofta ansetts vara en ofrånkomlig minskning av den intellektuella kapaciteten med stigande ålder. Via en mängd mer eller mindre väl motiverade övningar fästs läsarens uppmärksamhet på förmågor som man knappast visste man ägde och som man ibland upptäcker lätt kan tränas upp. En del av vad som skrivs här är uppenbart nonsens och många preliminära forskningsresultat presenteras på ett mycket okritiskt sätt. Trots dessa allvariga brister blir boken genom sin bredd och sin entusiasm tillsammans med en bra referenslista en användbar och lättillgänglig introduktion för den som vill försöka utveckla och bevara kända och okända förmågor hos sig själv och andra. *Gunnar Skagerberg*

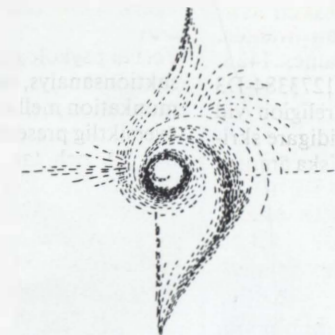
Buscaglia, Leo. Buss 9 till Paradiset. En resa i kärlekens spår. Forum. Övers. fr. eng. av Per Rundgren. Orig:s titel: Bus 9 to Paradise. 301 s.

***Dok** BN 1274582-FX
Den amerikanske pedagogikprofessorn Leo Buscaglia tycks vara en populär handledare i livets konst — detta är den tredje boken av honom som översatts till svenska på lika många år. Hans huvudtema tycks vara att om vi bara lär oss att tycka om oss själva och varandra, kan vi lugnt räkna med att bli både lyckliga och harmoniska och klara de olika svårigheter vi kan råka ut för här i livet, i stället för att låta oss brytas ner av dem. Som all populärlitteratur i den här genren blir boken lätt litet ytlig, så att man ibland får en känsla av att det är Disneys Baloo i Djungelboken som predikar här. Men boken är lättläst och skriven med en viss humor och jordnärlighet, och den bör ha en hel del att säga till en hel del läsare. *Roland Adlerberth*

Kübler-Ross, Elisabeth. Om barn och döden. NoK. Övers. fr. eng. av Göran Grip. Orig:s titel: On children and death. 304 s. Litt.

***Doe** BN 1275159-82
Detta är en mycket lärorik och tankeväckande fackbok om vad det innebär att förlora ett barn. Vanliga reaktionsmönster hos såväl föräldrar som syskon beskrivs och, i viss mån, analyseras. Förf, världsberömd tanatolog (= expert på döden och döendet), utgår som regel från verkliga fallbeskrivningar. Särskilt intressant är ett kapitel om döende barns egna inre kunskaper om döden. Kübler-Ross ger konkreta råd om lämpligt förhållningssätt gentemot döende barn och deras eventuella syskon. Hennes medkännande råd kan förväntas göra döendeprocessen mindre plågsam (i psykisk bemärkelse) för det drabbade barnet samt sorgreaktio-

Footprints on the Path

nera hos anhöriga (föräldrar och syskon) mindre traumatiserade och mer lättbearbetade. Både plötslig död (genom olyckshändelse, mord eller självmord) och mer utdragna döendeprocesser berörs. Mycket omfattande litteraturlista (engelskspråkiga böcker och tidskriftsartiklar). En viss "försvenskning" av innehållet hade inte skadat. Det svenska språkdräkten är godkänd.

Bengt Bengtsson

Edman, Stefan. Sverige är fantastiskt — men hur länge? Foto: Tore Hagman. Norstedt. 288 s. Ill. litt.

Uh BN 1251348-32
Efter att ha läst och begrundat denna bok inser man att Sverige kan förbli fantastiskt. Förf menar att "vi behöver ett slags väckelse, en omvändelse. En pånyttfödelse av helighetskänslan inför naturens vishet, en häpnad som föder varsamhet och ansvar". I fyra intresseväckande kapitel om kusthav, skogsrike, bondeland och skummande vatten ger Edman en nyanserad bild av vårt lands natur och kultur. Han skriver lättfattligt och genomgående med lyrisk underton. Komplikerade frågor och sammanhang diskuteras sakligt och utan krav på förkunskaper. Dömedagsprofetior konkretiseras med exempel från olika håll och balanseras med förslag till åtgärder som befrämjar livslust och framtidstro. Boken är rikt illustrerad, bl a med utökta färgbilder och schematiska diagram.

Jan Davidsson

Schmidt, Grethe. Saffasta och råkostkur. ICA. Övers. fr. da. av Agneta Yngve. Orig:s titel: Saffaste- og råkostkuren. 64 s. Reg.

***Vmb** BN 1261112-42
Det här är en behändig liten bok med stort innehåll. Förf förestår ett hälsohem på Langeland i Danmark och har i mer än tio år lett fastekurer, så hennes kunskap är gedigen. Man får en minutiös genomgång av vad som händer i kroppen under nedtrappnings-, faste- och upptrappningsskedena och tack vare denna genomgång har man ett gott stöd i sitt fastearbete. Och inte bara i fastearbete utan man får också inspiration att fortsätta leva ett sunt liv och massor av tips hur det skall gå till. Förf menar att fasta gör att man slipper vara trött och hängig, slippa ha problem med övervikt, rökning och smärtande leder och att man mår bättre i största allmänhet. En prisvärd liten bok med mycket lättförståelig information. *Ann Gustafsson*

Du är inkallad!

Vi håller på med att förändra världen till det bättre. Nu söker vi fler frivilliga som ställer upp på det godas sida i kampen mellan gott och ont. Kampen pågår för fullt. Anmäl Dig genast!

WARDO

WARDO

Box 365

551 15 Jönköping

Var och en måste uträtta sitt eget inre arbete sitt eget tankearbete, upprätta sina egna inre förbindelser stå på egna ben.
Ingen kan leva i en annans rampljus
Du kan inte låta en annan leva ditt liv åt dig.
Låt inte andlig lättja ta överhanden
Du måste göra någonting åt saken.
Du måste verkligen erfara att det fungerar i ditt dagliga liv, din dagliga verksamhet.
Ja, det fungerar
det enda du behöver göra är att öppna dina ögon
så får du se hur underbart det fungerar i det dagliga livet
för dem som i sanning älskar Mig
och sätter Mig före allt annat.

Om du nu bara kunde ta dig tid att vara stilla och gå in i tystnaden,
rannsaka dina motiv
och se om de verkligen är rena!

Vad gör du egentligen åt sådant som är av verklig betydelse i livet?
Hur värderar du egentligen saker och ting?
Endast du själv kan ställa saker tillrätta
ingen kan göra det för din räkning,
och att göra det kräver tid och tålmod.
Det kan exempelvis innebära att du måste vänta på Mig utan att genast få svar.
Kanske du behöver lära dig en viktig läxa
som du enbart kan lära dig på detta sätt —
genom att förbli stilla och vänta på Mig;
i synnerhet om du är en otålig och krävande själ.

Varför komma med dessa ursäkter?
I teorin vet du redan alla svaren:
Nu är det på tiden att du omsätter dem i praktiken
och får erfara att de fungerar även för dig
inte bara för andra.

Du kommer inte att kunna lära dig denna oerhört viktiga läxa förrän du tar för vana
att omsätta dina teorier i praktiken.
Hur vore det om du skulle göra det nu
och inte längre spilla tid på att planera att göra det.
Gör det nu.

Ur "Footprints on the Path" av Eileen Caddy
Övers Maria Adkinson, Ill Maria Adkinson
Reprinted by permission of the Findhorn Foundation

Kommentarer

Religionerna gör bara skada, menar vår vän Håkan Blomqvist. Så ser inte jag det. Jag tror att religiös tro ofta är bra för en människa, om hon uppfattar sin religion på ett sådant sätt att den blir till fördel för henne själv. Ofta tonas en religions etiska imperativ ned, eftersom människorna känner att buden är för krävande. Paulus föreställning att *tron* frälser är mer människovänlig än Jesu stränga gärningslära: ty tro är lättare än gärningar. Man kan alltid anse sig tro — och synda på nåden — men att visa tro i handling är inte lika lätt.

På liknande sätt tror jag det är med psykoterapier! Om de tolkas, och tillämpas, på ett sådant sätt att de blir till fördel för en person, så har de ett positivt värde för denne.

En troende behöver inte tro att allting som står i Bibeln är gudomlig sanning. Något kan den troende ta till sig, annat kan han skjuta undan. Och allt som sägs av Casriel eller Janov behöver inte uppfattas som högsta terapeutiska sanning av dem som följer deras system. Det gäller väl att använda en egen urskillningsförmåga. Gör man det, kan man göra en terapi till något som är till fördel för en själv.

Håkan Blomqvist framhåller förnuftet som det högsta goda. Men enligt min mening kommer vi aldrig riktigt åt vad som är förnuftigt och allmängiltigt, eftersom mänskligt tänkande är mycket sammansatta processer och innehåller motstridiga delar. Där finns realitetskänsla och kunskapsbrist, men även fördomar, känslor och "intuition". De som framhåller sig själva som rationella individer, till skillnad från vissa andra, tycks inte ana hur mycket av subjektivitet som ingår även i det mest rationella tänkandet.

Bengt Stern överklagar

Som vi meddelade i nr 6, 1988 har läkaren Bengt Stern fått ett par varningar från Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd. Vad vi inte visste var att sådana varningar kan överklagas hos Kammarrätten. Stern har överklagat, och kammarrätten i Stockholm har *upphävt* den ena av varningarna; den andra varningen — som utdelats i år — har Stern nyligen överklagat, och utgången är ännu oviss.

SM

Nr 7, 1988

SM:

Nya tidsåldern — en kärlekens era?
Kärlek är inte fy skam, utan det är bra, det.

SM:

Vegetarism — den nya tidens kostform

Man kan bli vansinnig av att inte äta animaliskt protein — liksom Hitler och Ayatollah Khomeini — påstår en australiensisk forskare. Han har fel.

Foto: Per Frisk

Med SISU mot framtiden
Sociala uppfinningar förbättrar världen

Sten Lundgren:

Ett ensamt träd — och miljoner...
Ett träd kan betyda så mycket. Plantera ett träd!

Peter Einarsson:

"Bara amatörerna kan rädda mångfalden."

Ett alternativ till krig: civilmotstånd
Framtidens kampform?

Assagiolis psykosyntes

Bengt Friberg:

Problemlösning i den nya tidsåldern

Bengt Friberg

New Age i Sökaren 1972
Det är 16 år sedan vi först tog upp begreppet New Age.

Katharsis i vår tid. Kritik av nya tidens terapier

Birgitta Fries-Ossiann:
Livsbilder

Håkan Blomqvist:

Har UFO-rörelsen en framtid?
Det behövs forskning, inte någon folkrörelse.

SM:

Att bli intervjuad. Några erfarenheter
Det är inte skojigt att inte känna igen sig i tidningsartiklar.

SM:

Religion, metafysik och ockultism är nonsens! Det säger en omvänd Håkan Blomqvist.

Upplaga: 3 000.

Brev

Bokrecension

Vår recensionsavdelning har tyvärr mattats av. Red:s energi har inte räckt till. Men det kanske uppvägs av recensionerna från tidskriften Bokrevy?

Bokrevy

Eileen Caddy:

Footprints on the Path

Foto på sidan 1: Per Frisk

SÖKAREN

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor.

Redaktör och ansvarig utgivare:
Sven Magnusson

Adress: Östra Kanalgratan 18,
652 20 Karlstad

Telefon: 054-11 16 89

Prenumerationspris:

Helår (10 nr) 165:-
Halvår 90:-

Postgiro: 70 60 47-8

Bankgiro: 372-8128

Annonspriser: (moms tillkommer):
Helsida 1.000:-, halvsida 600:-,
småannonser 20:- per spalt-cm, men
minst 60:-.

Wallin & Dalholm Boktr AB
Lund 1988

ISSN 0038-0504